

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Oude Eiermarkt 6 (Lo, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2022G3
Augustus 2022

NOTA

DEEL 1: RESULTATEN VAN HET VOORONDERZOEK MET INGREEP IN
DE BODEM

Voorafgaand:

- Verslag van resultaten bureauonderzoek (2021H8)
- Programma van maatregelen (2021H8)
- Melding prospectie met ingreep in de bodem (2022G3)

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Bart Bot

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert nv, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert nv, Sint-Michiels-Brugge, 2022

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Administratieve gegevens.....	8
2	Aanleiding.....	10
3	Synthese van het bureauonderzoek 2021H8	11
3.1	Situering	11
3.2	Geplande werken.....	12
3.3	Archeologische kennis in de omgeving	14
3.4	Historisch overzicht.....	16
4	Beschrijving van de onderzoeksopdracht	21
5	Werkwijze en strategie	22
5.1	Motivering onderzoeksstrategie.....	22
5.2	Organisatie van het onderzoek.....	26
5.3	Advies specialisten en wetenschappelijke advisering.....	26
5.4	Selectie bronnen	26
6	Resultaten van het proefputtenonderzoek	27
6.1	Overzicht van de proefputten.....	27
6.2	Aardkundige opbouw/stratigrafie	30
6.2.1	Proefput 1	30
6.2.2	Proefputten 2 en 3.....	32
6.3	Assesment sporen.....	34
6.3.1	Werkput 1	36
6.3.2	Werkput 2	42
6.3.3	Werkput 3	46
6.4	Assesment vondsten	48
6.4.1	Aardewerk	49
6.4.2	Dierlijk Bot	57
6.4.3	Andere (leer, metaal, bouw materiaal, natuursteen)	58
6.5	Assesment stalen	58
6.6	Assesment conservatie.....	58
6.7	Datering en interpretatie	58
6.7.1	Kleiige afzetting (vroeg middeleeuwen?)	58
6.7.2	Oudste sporen binnen het plangebied	60
6.7.3	Late middeleeuwen	61
6.8	Onderzoeksvragen	61
7	Besluit.....	63
8	Bibliografie	64
9	Bijlagen.....	66
9.1	Plannenlijst.....	66
9.2	Sporenlijst.....	66

9.3	Vondstenlijst	67
9.4	Monsterlijst	74
9.5	Fotolijst.....	75
9.6	Dagrapporten.....	79

FIGURENLIJST

Figuur 1. Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (bron: geopunt).....	9
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (bron: geopunt ..	9
Figuur 3 Historische stadskern van Lo met aanduiding van het projectgebied. (bron: Historische stadskern van Lo Inventaris Onroerend Erfgoed).....	10
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).....	12
Figuur 5 Plan nieuw keldervolume, putten en riolering. (bron: opdrachtgever).....	13
Figuur 6 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: opdrachtgever en geopunt)	13
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 met aanduiding van de CAI-polygonen (Bron: Geopunt).	15
Figuur 8: Schematische voorstelling van de verschillende landschappen van het wadgebied in relatie met de waterstanden. HWs: gemiddeld hoogwater bij springtij, HWd: gemiddeld hoogwater bij doodtij, LWs: gemiddeld laagwater bij springtij (Bron: Baeteman, C. p.4.)	16
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).	20
Figuur 10 Proefputten geprojecteerd op de geplande werken zoals voorzien in het pvm.	23
Figuur 11 Puttenplan op de GRB-basiskaart, de wit ingekleurde elementen betreffen de aanwezige verstoringen (kelder, septische putten en waterput).	24
Figuur 12 Zicht vanaf de oostelijke zijde van het plangebied, voor de start van het archeologisch onderzoek.....	24
Figuur 13 Recente waterput binnen het plangebied, ten noordoosten van proefput 2.	25
Figuur 14 Recente septische put ten zuiden van proefput 3.	25
Figuur 15 Zicht op proefput 1.	27
Figuur 16 Zicht op proefput 2, zuidoostelijke deel.....	28
Figuur 17 Zicht op proefput 2, noordwestelijke deel.	28
Figuur 18 Proefput 3.....	29
Figuur 19 Proefputtenplan met aanduiding van de geregistreerde profielen.....	30
Figuur 20 Profiel 1.....	31
Figuur 21 Gedigitaliseerde tekening profiel 1.	32
Figuur 22 Profiel 3 in werkput 2.	33
Figuur 23 Gedigitaliseerde tekening profiel 3.	34

Figuur 24 Allesporenplan met spoornummes en aard spoor.....	34
Figuur 25 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 1.....	35
Figuur 26 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 2.....	35
Figuur 27 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 3.....	36
Figuur 28 Detail van werkput 1, vlak 1.	38
Figuur 29 Gedigitaliseerde tekening profiel 2. Sp14.2 betreft de zandige moederbodem.....	38
Figuur 30 profiel 2.....	39
Figuur 31 Detailplan werkput 1, vlak 2.	39
Figuur 32 Vlakfoto werkput 2, vlak2.....	40
Figuur 33 Detailplan werkput 1, vlak 3.	40
Figuur 34 Vlakfoto werkput 1, vlak 3. Bemerk centraal de rechthoekige kuil S13. Ten oosten de noordoost-zuidwest loop van het spoor (gracht?) S7.1. In de noordoostelijke hoek de scherpe aflijning van het spoor S2.	41
Figuur 35 Bakstenen waterput S17.....	41
Figuur 36 Detailplan werkput 2, vlak 1.	43
Figuur 37 Zuidoostelijke deel van werkput 2. Bemerk onderaan de kuil S18.	44
Figuur 38 Foto profiel 4.....	45
Figuur 39 Gedigitaliseerde tekening profiel 4, werkput 2.	45
Figuur 40 Grondplan werkput 3.....	46
Figuur 41 Vlakfoto werkput 3.	47
Figuur 42 Profiel 5.....	47
Figuur 43 Gedigitaliseerde tekening profiel 5.	48
Figuur 44 Thematische kaart vlak 1 met situering vondsten.	49
Figuur 45 Thematische kaart vlak 2 met situering vondsten.	49
Figuur 46 Thematische kaart vlak 3 met situering vondsten.	49
Figuur 47 Enkele randfragmenten schelpenrgruisverschraald aardewerk.	51
Figuur 48 Schelpenverschraald aardewerk uit spoor 2.	52
Figuur 49 Enkele randfragmenten van grijsbakkend aardewerk.....	53
Figuur 50 Grijsbakkend aardewerk uit S2.....	53
Figuur 51 Aardewerk uit spoor 18.	55
Figuur 52 Aardewerk uit spoor 19.	56

Figuur 53 De omgeving van Lo in de vroege middeleeuwen. Legende: 1. Duingebied; 2. Wad, schorre; 3. Geul; 4. Veengebied; 5. Zandleemgebied; 6. Romeins weggennet of restanten ervan; 7. Restanten van Romeinse percelering; 8. Ligging stad Lo. (bron: Termote, J. & Van Acker, J. 1990,, p.13).....	59
Figuur 54 Tabel met gedateerde sporen aan de hand van het aardewerk uit de opvulling....	60

TABELLENLIJST

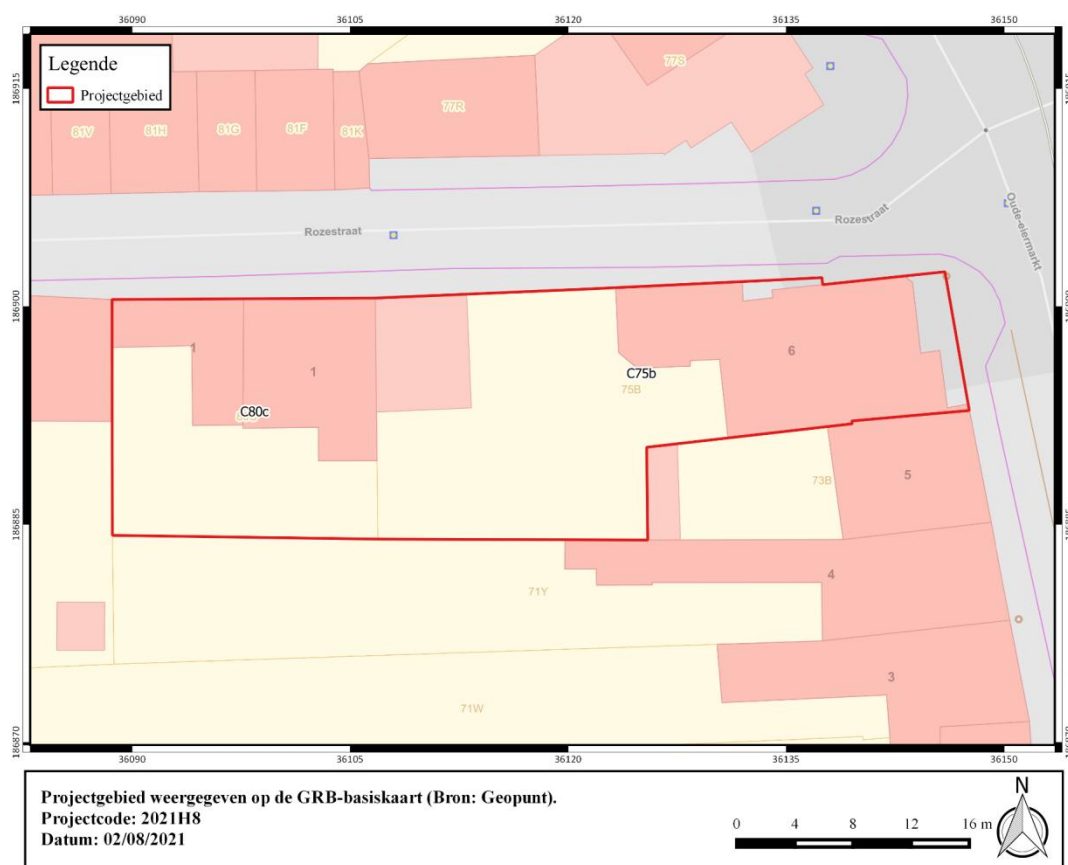
Tabel 1. Administratieve gegevens. De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	8
--	---

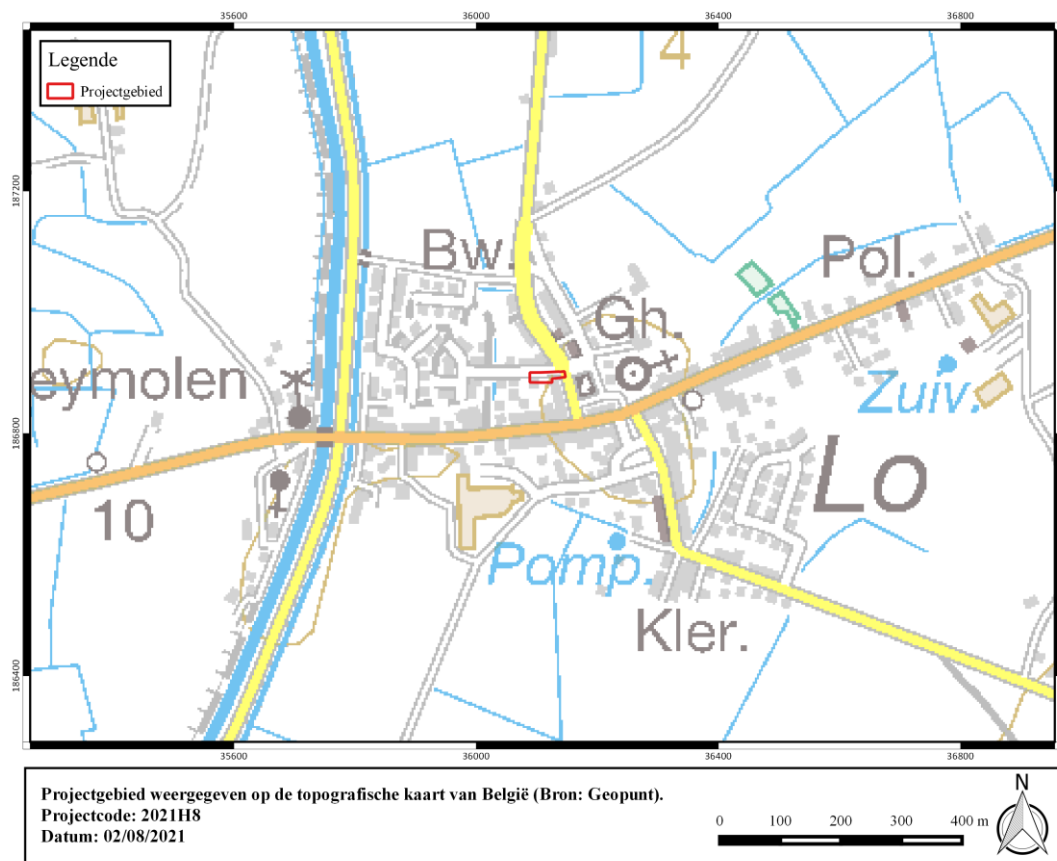
1 Administratieve gegevens

Tabel 1. Administratieve gegevens. De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Lo
	Deelgemeente	Lo
	Postcode	8647
	Adres	Rozestraat 1 – Oude Eiermarkt 6 8647 Lo-Reninge
	Toponiem	Simon De Mirabellostraat
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 36082$ $Y_{\min} = 186869$ $X_{\max} = 36153$ $Y_{\max} = 186918$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Lo-Reninge, Afdeling 1, Sectie C, nr's 80c, 75b Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Bot Bart (erkend archeoloog) Elenora Vanbrabant (archeoloog) Arno van den Dorpel (archeoloog) Jason Van Tilborgh (assistent-archeoloog)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	Jessica Vandavelde (Onroerend Erfgoed)	

Figuur 1. Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (bron: geopunt)

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (bron: geopunt)

2 Aanleiding

Deze 'nota verslag van het proefputtenonderzoek' wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt. De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt ca 835 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande werken bedraagt meer dan 100 m²; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Het plangebied is gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Lo¹

De archeologienota² bestond enkel uit een bureauonderzoek, in het programma van maatregelen was opgenomen dat er een prospectie met ingreep in de bodem diende uitgevoerd te worden in uitgesteld traject³. In deze nota, opgemaakt onder supervisie van een erkend archeoloog, worden de resultaten van deze prospectie beschreven.

Figuur 3 Historische stadskern van Lo met aanduiding van het projectgebied. (bron: [Historische stadskern van Lo | Inventaris Onroerend Erfgoed](#))

¹ [Historische stadskern van Lo | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

² Vooronderzoek Gent Keizer Karelstraat | Archeol

³ Het archeologisch onderzoek kon pas van start gaan na de afbraak van het gebouwenbestand. Voor de sloop van het gebouwenbestand werden randvoorwaarden opgesteld in het programma van maatregelen van de bureaustudie.

3 Synthese van het bureauonderzoek 2021H8

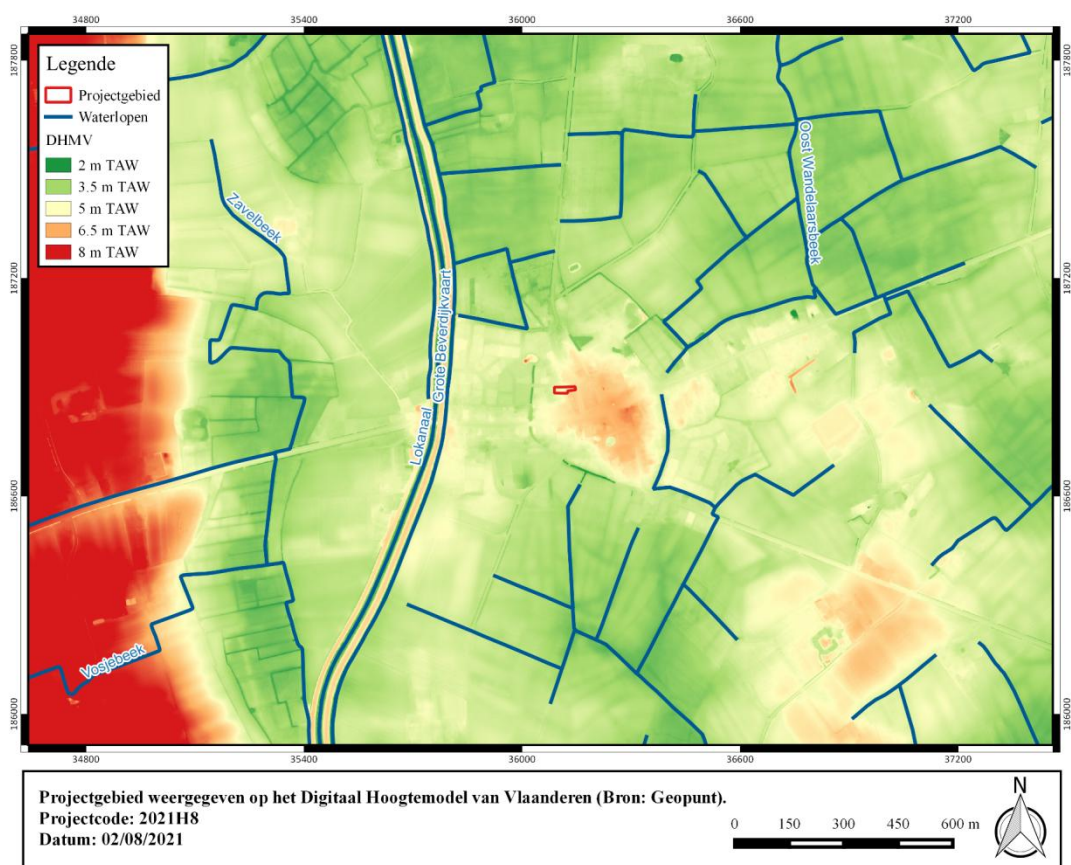
3.1 Situering

Het projectgebied is gelegen in Lo, deelgemeente van Lo-Reninge, in de provincie West-Vlaanderen. Lo situeert zich binnen de driehoek Veurne-leper-Diksmuide, met ten noorden: Alveringem (Alveringem), ten oosten: Nieuwkapelle (Diksmuide), ten zuidoosten: Reninge (Lo-Reninge) en ten zuiden en ten westen: Pollinkhove (Lo-Reninge). Het projectgebied zelf grenst ten oosten aan de Oude Eiermarkt en ten noorden aan de Rozestraat. De west- en oostzijde grenzen aan bebouwde percelen. De Sint-Pieterskerk van Lo situeert zich precies ten oosten. Voorafgaand aan de afbraak was ca. 360m² van het terrein bebouwd. Bijkomend was ca. 170m² verhard. De rest van het terrein was gebruik als tuinzone. De bebouwing binnen de projectgrenzen nam de vorm aan van 2 woningen (Rozestraat 1 en Oude Eiermarkt 6). Onder het gebouw Rozestraat 1 zit een kleine kelder.

De stadskern van Lo is gelegen op een ovaalvormige verhevenheid in de kustvlakte op een hoogte van ca. 5.5 – 7.0m TAW, het omliggende kustpoldergebied is gelegen op een hoogte van ca. 3.0 – 4.0m TAW. Vermoedelijk is deze verhevenheid een uitloper van het ten westen gelegen Plateau van Izenberge die door Holocene fluviatiele processen is los komen te staan van de rest van het Plateau.

Het plangebied is gelegen op de westelijke rand van deze hoger gelegen zone op een hoogte van ca. 4.6 – 5.7 m TAW. Het terrein heeft een stijgend verloop in oostelijke richting. Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Ijzerbekken, deelbekken Hoppeland.

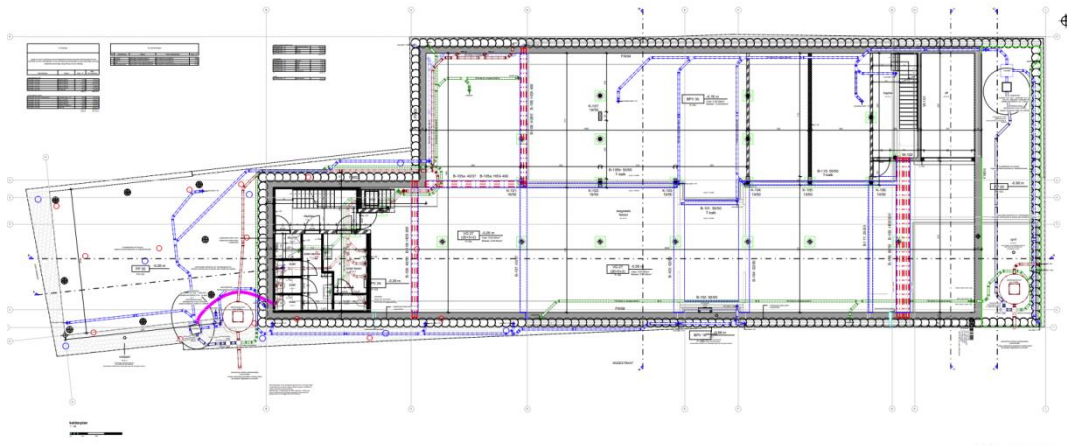
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

3.2 Geplande werken

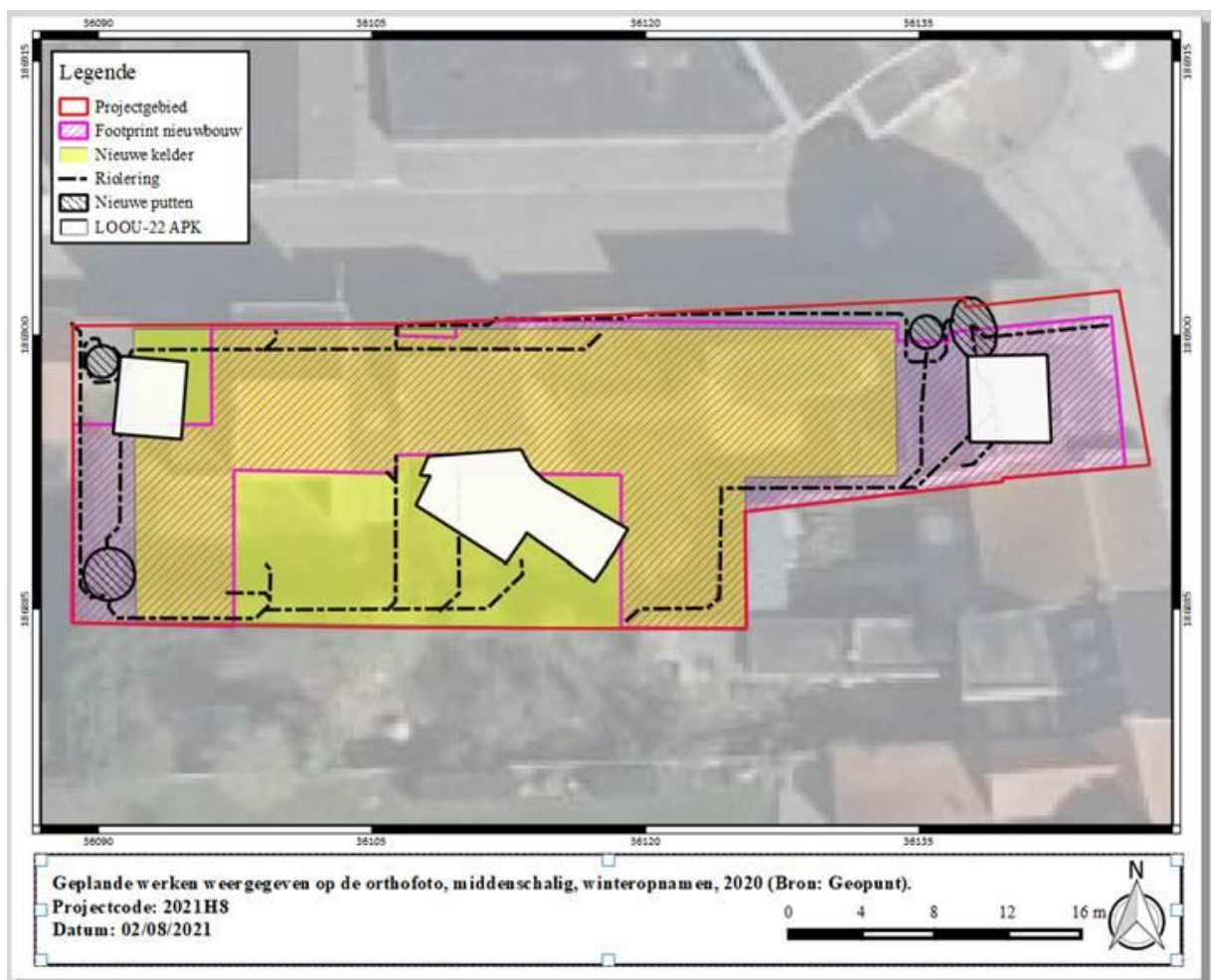
De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe fietsenwinkel met woonst en ondergronds niveau. De plannen m.b.t. de geplande werken zijn terug te vinden als aparte bijlage. Concreet worden volgende zaken voorzien:

- De realisatie van een nieuwe fietsenwinkel met aangrenzende woning. De footprint van de nieuwbouw bedraagt ca. 570 m². De nieuwbouw wordt gefundeerd door middel van een vloerplaat (-45cm) en paalfunderingen. De niet onderkelderde nieuwbouw aan de oostelijke zijde wordt gefundeerd met bijkomend 8 palen met een diameter van 0,4m (paal) tot 0,6m (schroef).
- Onder een deel van de nieuwbouw wordt een ondergronds niveau voorzien. Dit ondergronds niveau wordt aangelegd tot op een diepte van ca. -4m-mv inclusief vloerplaat. Lokaal wordt ter hoogte van een liftput nog ca. 60 cm dieper uitgegraven. De oppervlakte van dit ondergronds niveau bedraagt ca. 610m². Rondom de kelderruimte wordt een palenwand/secanswand geplaatst. Deze palen hebben een diameter van circa 0,5m en worden 11m diep geboord. Binnen de kelderruimte worden 25 palen geplaatst met een diameter van 0,4m (paal) tot 0,6m (schroef).
- Aan de west- en oostzijde worden nieuwe putten aangelegd. Deze nieuwe putten zullen een gecombineerde oppervlakte hebben van ca. 19 m² en worden aangelegd tot op een diepte van ca. -2m-mv. De riolering wordt aangelegd tot op een diepte van

ca. 80 cm-mv en een sleufbreedte van 0,5m. Binnen de contour van de kelder wordt de riolering in het keldervolume voorzien.

Figuur 5 Plan nieuw keldervolume, putten en riolering. (bron: opdrachtgever)

Figuur 6 Vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron: opdrachtgever en geopunt)

3.3 Archeologische kennis in de omgeving

In de omgeving van het plangebied zijn een aantal archeologische vindplaatsen gekend. Ten oosten van het plangebied kwamen in een opgraving 40 begravingen aan het licht die dateren uit de volle middeleeuwen (CAI ID 76547). Bij een opgraving in 2010 ten zuidoosten van het plangebied zijn een aantal ambachtelijke kuilen met platte bodem en rechte wanden die mogelijk te interpreteren zijn als kuilen voor het looien van leer of het vullen van wol aangetroffen. (CAI ID 159756) Verder ten noordwesten van het terrein zijn enkele brede greppels, een gebouwplattegrond en enkele afval- en andere kuilen uit de vroege middeleeuwen gelokaliseerd. Paleo-ecologisch onderzoek wijst op een zeer open ontgonnen landschap. (CAI ID 215116).

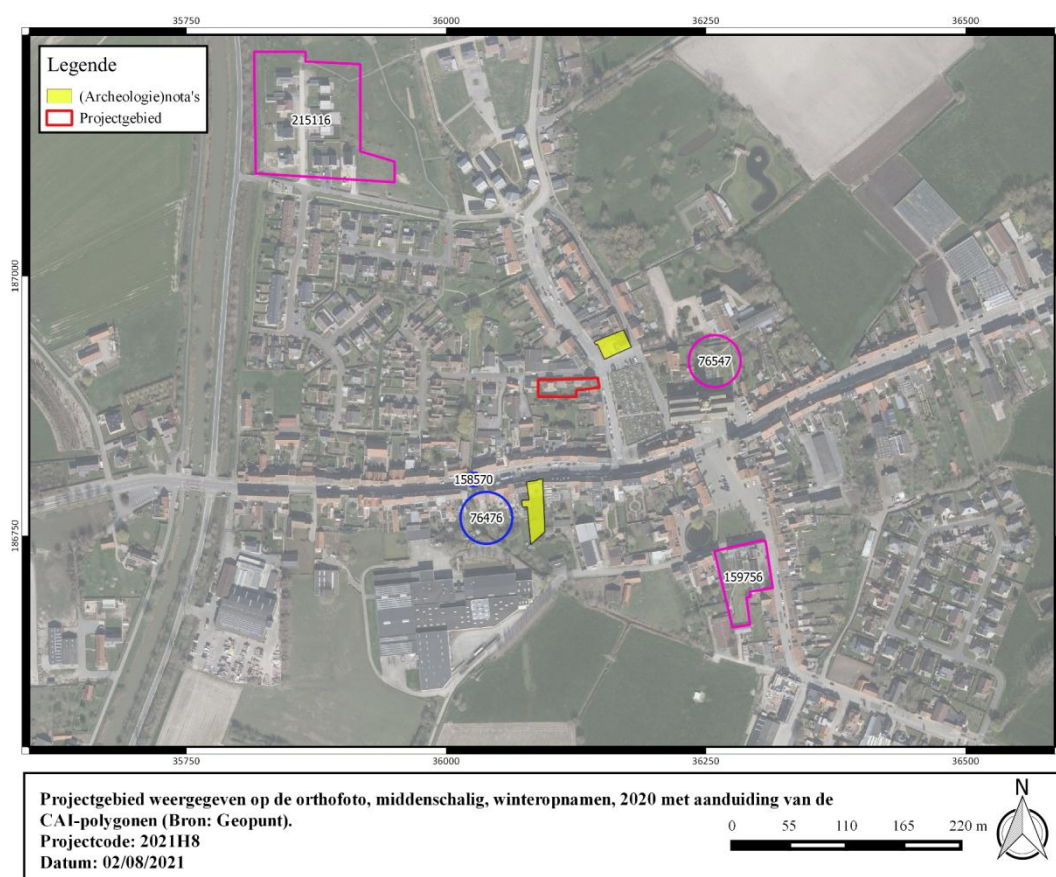
Voor twee projecten in de dorpskern van Lo zijn recent archeologienota's opgesteld die reeds aanleiding gaven tot een prospectie met ingreep in de bodem.

Ter hoogte van Oude Eiermarkt 9 werden in 2020 1 proefsleuf en 2 proefputten aangelegd. In alle werkputten werd de moederbodem waargenomen. Het ging over het algemeen om een zandige klei met een blauwgrijze kleur. Over het algemeen was de moederbodem matig tot zeer vochtig/nat. In werkput 1 werd de moederbodem waargenomen op een diepte van +3,77m TAW, in werkput 2 op een diepte van +3,74m TAW en in werkput 3 op +3,6m TAW. Bovenop de moederbodem werd in werkput 2 en 3 een ophogingslaag/nivelleringslaag aangetroffen. De lagen hadden dezelfde morfologische kenmerken, blauwgrijs, sterk gelijkend op de moederbodem maar met brokjes houtskool en plantenresten. Een scherfje uit profiel 9 kon de laag vrij ruim dateren tussen 1100 – 1450. In alle werkputten werden vrij grote kuilen aangetroffen, ingegraven in de moederbodem. Niet zelden ging het om vrij diepe kuilen met een zeer humeuze, vettige vulling. Soms werd een getrapt profiel waargenomen. De kuilen kunnen gedateerd worden in de late middeleeuwen. Sporadisch werd in de kuilen aardewerk en dierlijk bot gerecupereerd. Ter hoogte van werkputten 2 en 3 werd een grijsgroenige laag waargenomen. Deze bevond zich op circa +4,10m TAW ter hoogte van werkput 2 en op +4,2/+4,3m TAW ter hoogte van werkput 3. In werkput 2 werd de laag gedateerd in de late middeleeuwen (1450-1550), in werkput 3 was de datering ruimer en ouder (1100-1450). Mogelijk betreft deze lag een middeleeuws maaiveld. De groenige kleur als gevolg van fosfaataanreiking doet de aanwezigheid van bvb. rondlopend vee vermoeden. Bovenop het middeleeuwse maaiveld werd een ophogingspakket waargenomen. Dit pakket (50cm tot 70cm dik) was meestal geelbeige. Lo heeft in de Eerste Wereldoorlog ernstige schade geleden. De stad was letterlijk in puin geschoten. Misschien is dit de reden dat weinig tot geen funderingsstructuren werden aangetroffen maar wel puinpakketten. Het gevolg van de oorlogsdaden is door afdekking van het bodemarchief door een puinlaag, het bodemarchief (vanaf de late middeleeuwen/nieuwe tijden en ouder) een goede bewaring kent. Dit is bvb. ook het geval in Ieper. Concluderend kon gesteld worden dat de werken weliswaar het bodemarchief plaatselijk zullen verstoren maar dat deze werken geen dusdanige verstoring van het archeologisch bodemarchief zullen teweegbrengen dat de site in zijn totaliteit niet meer interpreteerbaar is in de toekomst. Voor de site werd dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd en geldt het beginsel van behoud in situ.⁴

⁴ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/14579>

Ter hoogte van de Weststraat 22 werd tevens een proefputtenonderzoek uitgevoerd. De aangetroffen stratigrafie getuigt in eerste instantie van de 19^e en 20^e-eeuwse ingrepen in functie van de aanwezige bebouwing. Het gaat om enkele lagen/puinpakketten en structuren, met name een fundament van een muur, waterput en goot. Onder deze recente sporen worden nog een cultuurlaag, opgebouwd uit drie lagen, aangetroffen met oudere datering. Het gaat om drie lagen waarin aardewerk en botmateriaal werd aangetroffen dat deze lagen in de 15de tot 16^e eeuw plaatst. Door de beperkte omvang van de werkput (en van de geplande ingrepen) was het niet mogelijk om deze laag verder te interpreteren of de ruimtelijke samenhang met andere sporen of lagen te achterhalen. Onder de antropogene sporen werd de moederbodem aangetroffen, gevormd door intertidale afzettingen uit diverse fasen vanaf het Weichseliaan tot Holoceen.⁵

Op basis van de gekende gegevens kunnen binnen het plangebied Oude Markt 6 sporen verwacht worden van bewoning en ambachtelijke of rurale activiteiten uit de middeleeuwen. Gelet het landschappelijk kader kunnen vondsten uit oudere periodes (steentijd, metaaltijden en Romeinse periode) geenszins uitgesloten worden.

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2020 met aanduiding van de CAI-polygonen (Bron: Geopunt).

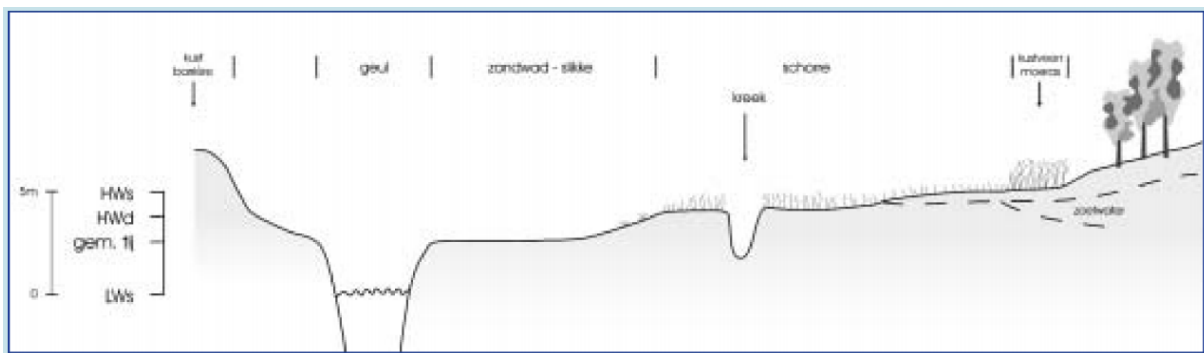
⁵ <https://loket.onroerenderfgoed.be/archeologie/notas/notas/15539>

3.4 Historisch overzicht

Typisch voor de kustvlakte zijn haar dynamische karakter en de voortdurende strijd van de mens met het water. Het landschap zoals we dat nu kennen is in principe het resultaat van een tienduizend jaar lange geschiedenis waarin de mens uiteindelijk de hoofdrol heeft verworven. Veeleer dan een reeks duidelijk te onderscheiden transgressies en regressies is de kustvlakte het resultaat van een continue afzetting van o.a. klei en zand.

Door het dagelijkse patroon van wisselende waterstanden ontwikkelden zich verscheidene afzettingmilieus, die zich constant aanpasten aan veranderingen van waterniveau of sedimenttoevoer. De dynamische landschappen zijn slikken, schorren en het zandwad. Deze worden doorsneden door getijdengeulen, het belangrijkste element in een wadgebied. Bij vloed brengen de geulen zeewater in het gebied dat geladen is met fijn zand en klei. Deze vertakken zich in steeds kleinere geulen. Bij eb stroomt het water terug zeewaarts zonder dat de geulen compleet opdrogen. De slikken liggen onder het hoogwaterniveau maar boven het laagwaterniveau en worden aldus dagelijks overstroomd bij vloed maar blijven droog bij eb. Wanneer het landwaarts gedeelte van de slikke hoog genoeg is opgeslibd zodat het niet telkens meer bij hoogtij wordt overspoeld ontstaat een schorre. Enkele bij extreem hoge waterstanden wordt de schorre nog overspoeld. Deze iets hogere platen worden dan vrij vlug gekoloniseerd door zoutminnende planten.⁶ In de open gebleven iets lagere delen, blijft het water in- en uitstromen bij eb en vloed. Deze kleine depressies zullen de krekken worden naarmate het schorreoppervlak hoger komt te liggen.

Figuur 8: Schematische voorstelling van de verschillende landschappen van het wadgebied in relatie met de waterstanden. HWS: gemiddeld hoogwater bij springtij, HWD: gemiddeld hoogwater bij doottij, LWS: gemiddeld laagwater bij springtij (Bron: Baeteman, C. p.4.)

Door het stijgen van het zeeniveau na de laatste ijstijd, bereikte de Noordzee zo'n 10.000 jaar geleden onze streken. Door de verhoging van watertafel ontwikkelden zich zoetwatermoerassen met verscheidene waterplanten. Als de planten niet werden afgebroken tot humus kon zich veen vormen (zogenaamd basisveen). De slikken en schorren zijn zeer afhankelijk van het waterniveau en passen zich aan bij de minste niveauverandering. Naarmate de slikken hoger opslibben en de geulen verlanden kan de schorre zich meer zeewaarts gaan uitbreiden, gevolgd door het kustveenmoeras aan de landzijde. In omgekeerde richting kan een deel van schorre plots weer onder invloed komen te staan van het dagelijkse getij als bijvoorbeeld een geul zich zijwaarts verplaatst. Deze zone zal op die manier terug evolueren naar een slikke.⁷

⁶ Zeebroek, I., Tys, D., Baeteman, C., Pieters, M., 2002, p.10.

⁷ Baeteman, C. 2007, p.5

In de loop van de ontstaangeschiedenis van de kustvlakte hebben er zich voortdurend dergelijke verschuivingen van de afzettingsmilieus voorgedaan. De sterke zeespiegelrijzing in de periode voor ca. 7500 jaar geleden leidde tot een aanzienlijke landwaartse verschuiving van het getijdengebied samen met de afzetting van een bijna 10 meter dik pakket zand en klei bovenop het reeds vermelde basisveen. Op de schorre die zich toen ontwikkelde kwamen vegetatieniveaus tot ontwikkeling die de kans niet hadden om tot veen te evolueren omdat ze zo snel opnieuw werden bedekt door de klei van de opschuivende slikke.

Zo'n 7.500-7.000 jaar geleden was er een eerste vertraging van de zeespiegelstijging, waardoor delen van het wad in zo'n mate opgeslibd geraakten dat er zich schorren konden vormen. Op deze schorren ontwikkelden zich soms opnieuw zoetwatermoerassen (verlandingsveentjes). De getijdengeulen konden de veengebieden weer tijdelijk veranderen in wadgebied. Dit proces van opvulling heeft ertoe geleid dat de afzettingen uit de periode tussen 7.500 en 5.500 jaar geleden bestaan uit een afwisseling van wadsedimenten en veenlaagjes. Juist omwille van de rol van de geulen zijn in het zeewaarts gebied minder en dunnere verlandingsvenen dan in het meer landwaartse gedeelte van de vlakte.

Omdat de zeespiegel zwakker steeg, verloor ze haar rol van stuwende kracht waardoor het veengebied steeds verder uitbreidde en langer standhield. Door een tweede vertraging van zeespiegelstijging tussen 5.500 en 5.000 jaar geleden kon het veen ongestoord blijven groeien en dit voor een periode van minstens 2.000 jaar. Dit zogenaamde oppervlakteveen heeft in de bodem een dikte van 1 tot 2 meter. Dit oppervlakteveen kende ook een enorme laterale uitbreiding en tegen 4800 jaar geleden was nagenoeg de gehele kustvlakte omgevormd tot kustveenmoeras behalve het gebied van de moeren en het zeewaartse gebied waar zand en klei verder werden afgezet. Centraal strekte de kustvlakte zich toen trouwens verder zeewaarts uit dan tegenwoordig.

Het einde van de veengroei situeert zich tussen 4.450 en 1.500 jaar geleden omdat de sedimenten die afgezet werden opnieuw geërodeerd werden. Het getij kon geleidelijk het land weer innemen via grote getijdengeulen die opengebleven waren tijdens de veengroei om de zoetwaterafvoer te verzorgen. Daar waar veengebieden inklonken ontstond nieuwe ruimte voor het afzetten van zand en klei. Deze gebieden evolueerden aldus weer in een wad, waar de schorre zich opnieuw kon uitbreiden. Na verloop van tijd werden deze schorren nauwelijks nog overspoeld door getijden waardoor er zoutwatervegetatie en zoutweiden ontstonden. Langsheen de grote getijdengeulen en zeewaarts bleef de invloed van de getijden groter.⁸

Tijdens deze erosieve fase breidde het netwerk van geulen zich steeds verder uit. Zo kwamen meer en meer grotere delen van het kustveenmoeras in lagere positie te liggen zodat uiteindelijk het netwerk van geulen nagenoeg het gehele kustveenmoeras beïnvloedde. Tegen de ijzertijd en de Romeinse periode was de kustvlakte geëvolueerd tot een dynamisch landschap waar veengebieden evolueerden naar slikken en schorren. In de kustvlakte werd intensief aan zoutwinning gedaan. De Romeinse zoutwinning ging gepaard met aanzienlijke investeringen in het kustlandschap, zoals de aanleg van zoutpannen en drainagesystemen. De meeste Romeinse sites zijn dan ook te situeren in de directe omgeving van getijdengeulen. De best gekende site is Leffinge, gelegen aan de

⁸ Baeteman, C. 2007.

Spermaliegeul. Er zijn tevens sporen aangetroffen voor Romeinse veenontginningen.⁹ Gedurende de Romeinse periode situeert het plangebied zich mogelijk reeds op hoger gelegen gebied omsloten door de IJzergeul en de Alveringemgeul. Door de hogere ligging was de zone van de dorpskern van Lo allicht niet aan getijdenwerking onderhevig. De landschappelijke ligging, op een hoger gelegen gebied, binnen de kustvlakte moet in de Romeinse periode een strategische locatie geweest zijn als uitvalsbasis om het kustgebied te ontginnen. Op basis van een toponymisch onderzoek zou het bestaan van een Romeins 'diverticulum' worden aangetoond van Aartrijke tot Lo, dit via Aartrijke-Eernegem-Ichtegem-Koekelare-Vladslo-Beerst-Kaaskerke-Oudekapelle- Nieuwkapelle-Lo. Vanaf Lo zou dit 'diverticulum' verder doorlopen via de Ooststraat, de Weststraat en de Hogebrugstraat. Hoewel tot op heden geen Romeinse vondsten aan het licht gekomen zijn in de directe omgeving van het plangebied kan de aanwezigheid van Romeinse sporen geenszins uitgesloten worden. Ook sporen uit de steentijd en de metaaltijd kunnen aangetroffen worden.

Nadat de beddingen van de meeste geulen in de eerste eeuwen van onze tijdsrekening grotendeels opgevuld waren met zand, nam de invloed van de getijden op het wadgebied enigszins af en brak een rustigere periode aan. De periode waarin deze kalme condities overheersten valt samen met de vroege middeleeuwen. Alleen de grootste geulen, zoals de IJzergeul en de Zwinggeul bleven nog enkele eeuwen langer open. Het kustgebied bestond in de vroege middeleeuwen uit een dynamisch maar eerder kalm wadgebied met lateraal bewegende geulen die afgezoomd waren door slikken en schorren. Hoewel weinig vondsten gekend zijn, kan aangenomen worden dat de kustvlakte tussen de 4^e en 6^e eeuw ook gebruikt en verkend werd. Vanaf de 7^e eeuw nemen de aanwijzingen en sporen voor bewoning wel toe. Het dichtslibben van talrijke getijdengeulen hield ook in dat er in deze periode een gewijzigde reliëfsituatie ontstond in de kustvlakte. De met zand opgevulde en met klei afgedekte geulbeddingen waren minder onderhevig aan compactie door ontwatering dan de schorren, wat tot gevolg had dat de geulruggen iets hoger in het landschap kwamen te liggen dan de rest van het waddenlandschap (de zogenaamde reliëfinversie).¹⁰

De iets hogere ligging maakte deze zones een geschikte plaats voor bewoning. Op de schorren groeiden zoutminnende planten die zich goed leenden tot het hoeden van schapen. De hoge schorren en zoutweiden hadden vermoedelijk ook een beperkt potentieel als akkerland. De nederzetting Lo vindt mogelijk zijn oorsprong in één of meerdere landelijke nederzettingen die er al in de vroege Middeleeuwen gevestigd waren, in de overgang tussen de kustvlakte (schapenteelt en veenontginning) en het zandleemgebied (akker- en bosbouw). Door de hogere ligging binnen de kustvlakte was de zone van de dorpskern van Lo een geschikt toevluchtsoord voor schapenhoeders wanneer de kustvlakte aan de getijdenwerking onderhevig was. De precieze evolutie van een prestedelijke kern tot een echte stad, met als belangrijke economische en militaire troef de goede ontsluiting van wegen en waterlopen (IJzergeul en Alveringemgeul), is echter moeilijk te traceren. Een andere mogelijkheid is dat Lo is gegroeid uit een vroegmiddeleeuwse (woon)terp.

Over de stichting van de Sint-Pietersproodsj – de latere Augustijnerabdij – is weinig geweten. De overlevering van de Benedictijnen van Sint-Mauer schrijft de stichting toe aan een zekere Thomas omstreeks 1050. Er zijn aanwijzingen dat de Sint-Pietersproodsj, alsook

⁹ Hillewaert, B. e.a. 2019.

¹⁰ Tys, D. 2002, p. 261.

de kerk, gegroeid zijn uit een castrale kapel. Door de aanleg van de Oude Zeedijk wordt een definitieve ontsluiting van het westelijke poldergebied mogelijk, waarbij het economisch belang van de nederzetting Lo geleidelijk toeneemt. Topografisch en toponymisch onderzoek wijst op het bestaan van een versterkte motteversterking in het noordwestkwadrant van de stad, waar de middeleeuwse stadsgracht eveneens een opvallende knik vertoont. Het zou gaan om een omgrachte motte met de typerende opperhof-neerhofindeling. Onderstaande kaart geeft de vermoedelijke lokalisering van de opper- en neerhofstructuur weer. Op basis hiervan kan vermoed worden dat het plangebied zich ter hoogte van het neerhof situeert. Op basis van deze lokalisering zou het plangebied zowel het opperhof, het neerhof en de ringgracht aansnijden en aldus een unieke mogelijkheid bieden om de ontwikkeling van de dorpskern van Lo te onderzoeken. De aanwezigheid van deze castrale site is tot op heden niet archeologisch vastgesteld en dus onzeker.

In het midden van de 12^e eeuw wordt Lo, door de aanleg van de Lovaart, samen met Veurne, aangesloten op de handelsas Ieper-Nieuwpoort. Lo krijgt in 1167 mogelijk de stadsrechten van Filips van den Elzas.

De vroegste stadsversterkingen kunnen waarschijnlijk gerelateerd worden met het conflict van 1213-1214 tussen de Franse koning Filips de Schone en zijn leenman, graaf Ferrand van Portugal. De versterking bestond wellicht uit een gracht met een achterliggende aarden wal en houten poorten. Rond de Grote Markt bevonden zich een halle met belfort, een vleeshalle, een gasthuis (1227) en een vate (veedrenkplaats en bluswaterreserve). De vermelding van volders en ververs in de 13de eeuw geeft aan dat ook hier de lakennijverheid van de grond kwam. In 1492 wordt het klooster van de grauwe zusters gebouwd. In de 14^e eeuw maakt Lo een economische bloeiperiode mee door het succes van de lakennijverheid. De ligging van het plangebied binnen de historische stadskern van Lo indiceert een hoge verwachting naar bewoningssporen vanaf de volle middeleeuwen. Bij onderzoek binnen de dorpskern zijn naast middeleeuwse bewoningssporen tevens sporen van ambachtelijke activiteiten aan het licht gekomen.

In 1382 wordt Lo bezet door de Engelsen. Naar aanleiding van de dreigende Engelse inval in Kust-Vlaanderen na 1385 en begin 15^e eeuw wordt Lo intensiever versterkt. Lo heeft veel te lijden onder de godsdiensttroebelen die gepaard gingen met de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648). In de periode 1578-1582 zou de stad ongeveer twintig aanvallen van zowel Spanjaarden als Calvinisten te verduren gehad hebben, met een grootschalige ontvolking tot gevolg.

Historisch kaartmateriaal

Tot op heden zijn voor het grondgebied van Lo geen kaarten gekend die de 18^e eeuw predateren, wat maakt dat de exacte ligging van de stadsomwalling van Lo niet gekend is. Aan de westzijde van de stad kan het oorspronkelijk verloop van de stadsversterkingen deels gereconstrueerd worden op basis van de nog bewaarde Westpoort uit de 14^e eeuw en de nog deels bewaarde Lovaart. Op basis hiervan kan vermoed worden dat het plangebied zich aan de stadszijde van de versterkingen situeert en geen elementen van de verdedigingswerken aansnijdt. De ligging van het projectgebied binnen de stadsversterking indiceert een verhoogde verwachting voor bewoningssporen vanaf de volle middeleeuwen. Hierboven werd reeds aangetoond dat ook oudere sporen verwacht kunnen worden.

De Ferrariskaart geeft bebouwing weer in het oostelijk deel van het projectgebied. De functie van deze bebouwing wordt niet gespecificeerd. De Eiermarkt is op de kaart weergegeven als weg. De evolutie tot plein/markt zou pas na WO I gebeuren. De Rozestraat is op de kaart reeds te vrijwaren als een smalle wegenis. Het centrale en westelijke terreindeel staat gekarteerd als moestuin. De 19^e-eeuwse kaarten geven een L-vormig gebouw weer aan de straatzijde van de Eiermarkt en een rechthoekig gebouw in het westelijk terreindeel.

Lo ligt gedurende WO I niet in het bezette deel van België. Na de Eerste Slag om Ieper volgt een patstelling waarbij beide partijen zich ingraven aan beide zijden van de Ijzer. Lo situeert zich aldus op geruime afstand van het front. Het dorp wordt desalniettemin doelwit van een aantal bombardementen die een aanzienlijk deel van het dorpsareaal beschadigen. Als gevolg van de vernielingen wordt Lo na WO I grotendeels heropgebouwd, waardoor de huidige dorpskern vorm krijgt.

Figuur 9: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

4 Beschrijving van de onderzoeksoopdracht

De prospectie met ingreep in de bodem, uitgevoerd op donderdag 11/08/2022 en vrijdag 12/08/2022 werd uitgevoerd naar aanleiding van een aanvraag van een omgevingsvergunning met betrekking tot stedenbouwkundige handelingen. In functie hiervan werd reeds vooronderzoek verricht in de vorm van een bureaustudie.

Uit het verslag van resultaten kwam naar voor dat verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van proefputten, gezien de ligging van het plangebied in een stedelijke context met een complexe verticale stratigrafie, de meest aangewezen methode is om het plangebied te onderzoeken. De voorziene onderzoeksmethode moet niet uitgevoerd worden indien de geplande werken alsnog niet zullen plaatsvinden. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hieronder beschreven methode dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Specifiek wordt verwezen naar hoofdstukken 8.6.1 en 8.6.3 van de Code van Goede Praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren (versie 4.0). Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling gefundeerd kan beantwoord worden.

Doel van het onderzoek is een archeologische evaluatie van het terrein. Dit houdt in dat het archeologisch erfgoed opgespoord, geregistreerd, gedetermineerd en gewaardeerd wordt en dat de potentiële impact van de geplande werken op de archeologische resten wordt bepaald. Onderdeel van de evaluatie is dat er mogelijkheden gezocht worden om *in situ* behoud te bewerkstelligen en, indien dit niet kan, er aanbevelingen worden geformuleerd voor vervolgonderzoek (ruimtelijke afbakening, diepteligging, strategie, doorlooptijd, te voorziene natuurwetenschappelijke onderzoeken en conservatietechnieken, voorstel onderzoeksvragen). Van belang hierbij is dat minstens volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Hoe diep bevindt zich het archeologisch niveau?
- In hoeverre is het plangebied verstoord?
- Hoeveel archeologische niveaus kunnen onderscheiden worden?
- Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten?
- Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten?
- Wat is de onderlinge samenhang tussen de sporen en structuren?
- Welke specifieke activiteiten (bewoning, ambachtelijke activiteiten) hebben binnen het onderzoeksgebied plaatsgevonden?
- Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor?
- Passen deze in de historische context van de locatie?
- Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?
- Wat is de datering en samenstelling van de aangetroffen ophogingslagen?
- Moet er, op basis van de archeologische resten en **na confrontatie met de geplande werken**, een vlakdekkend vervolgonderzoek plaatsvinden? Wat is de ruimtelijke afbakening van het vervolgonderzoek? Welke vraagstellingen dienen geformuleerd worden voor een vervolgonderzoek?

Specifiek castrale motte:

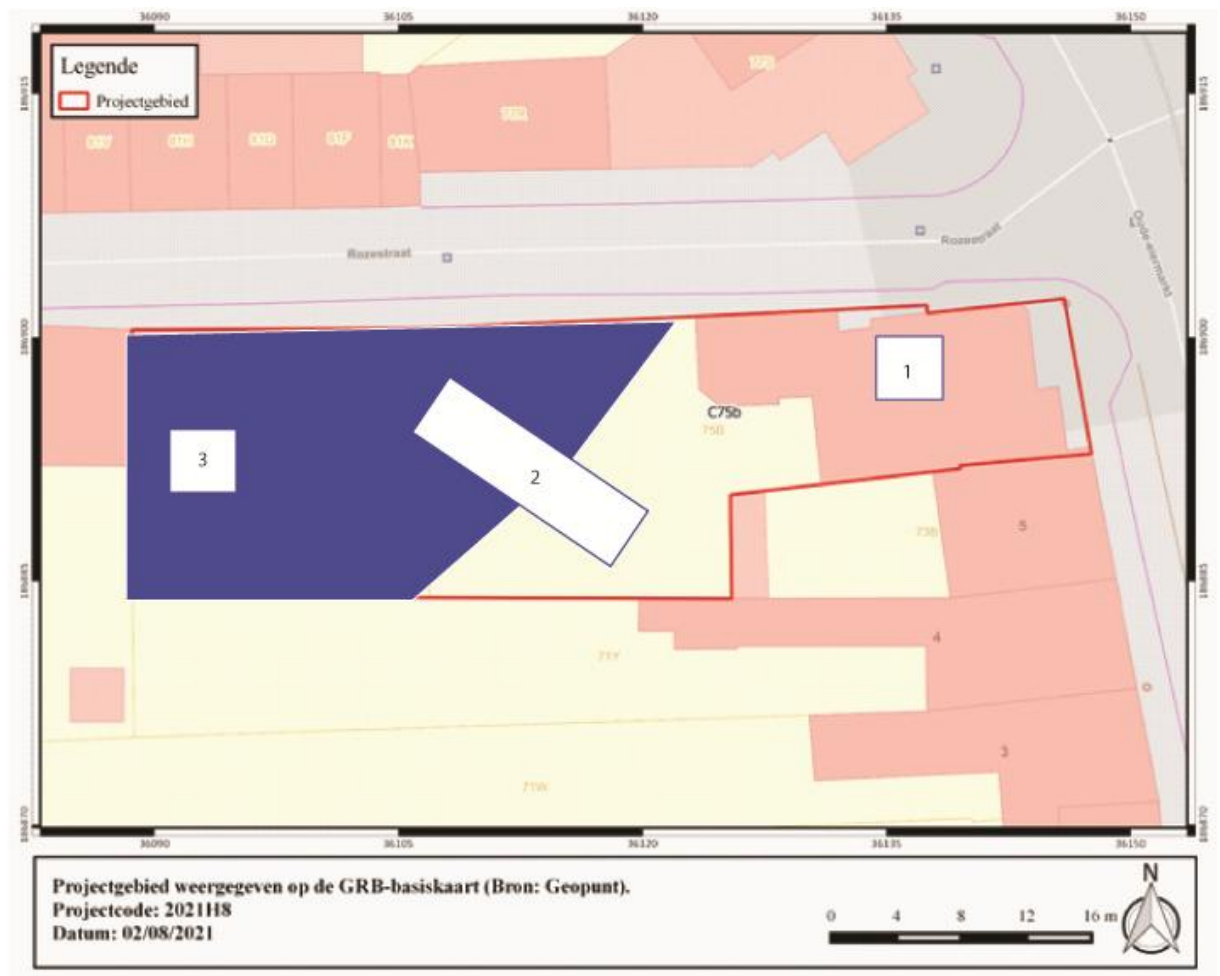
- Wordt de gracht van de castrale motte aangesneden? Wat is de bewaringstoestand van de gracht? Welke datering geven de aangetroffen vondsten in de opvulling van de gracht? Worden er resten van beschoeiing aangetroffen? Wat is de bewaringstoestand van deze beschoeiing?
- Worden er nog andere resten van de castrale motte aangetroffen? Wat zeggen deze resten over de indeling van de motte?

5 Werkwijze en strategie

5.1 Motivering onderzoeksstrategie

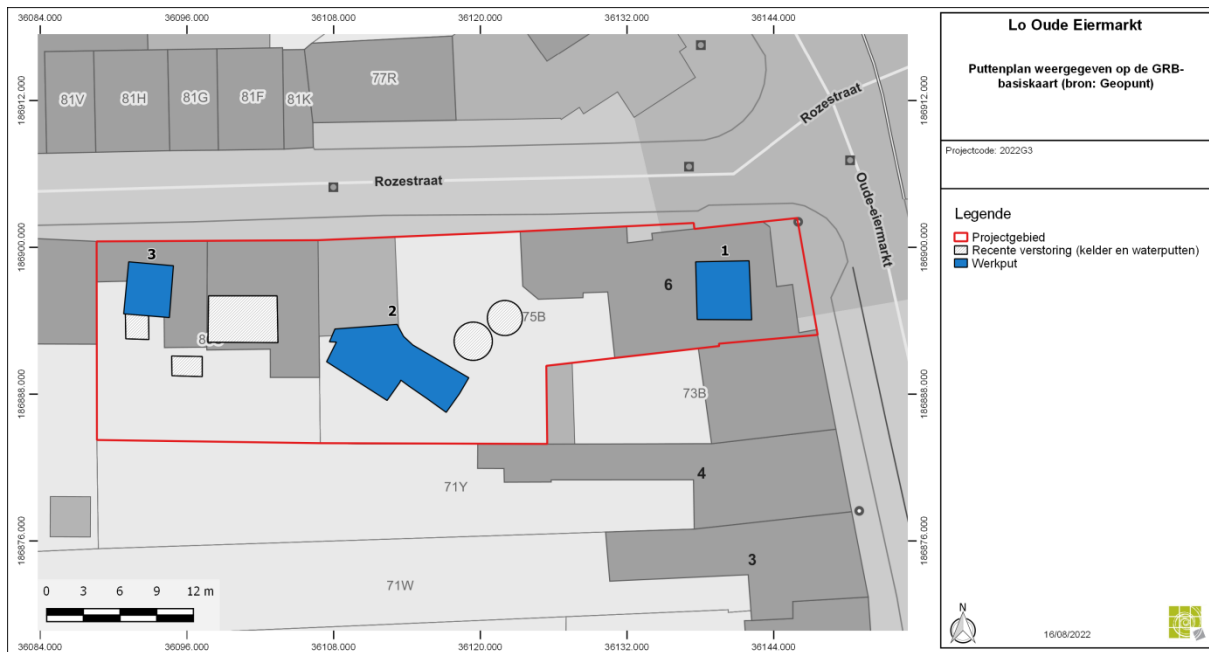
Op basis van het bureauonderzoek werd in het programma van maatregelen van de archeologienota een verder vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van een proefput opgelegd, in een uitgesteld traject.

De onderzoeken dienen uitgevoerd te worden volgens de bepalingen in de Code van Goede Praktijk en de voorwaarden opgenomen in het programma van maatregelen horende bij de archeologienota. De erkende archeoloog kan enkel mits gefundeerde motivatie afwijken van sommige van deze bepalingen en voorwaarden. Het onderzoek vond plaats op een site met complexe verticale stratigrafie. Het puttenplan in het programma van maatregelen voorzag 3 proefputten.

Figuur 10 Proefputten geprojecteerd op de geplande werken zoals voorzien in het pvm.

Proefput 1 (4,4m x 4,8m) werd aangelegd op de locatie zoals voorzien in het pvm. Proefput 2 (11m x 3,3m) werd aan de noordwestelijke zijde ingekort wegens de aanwezigheid van een massieve fundering en een kelder. Proefput 3 (4,3m x 3,6m) werd lichtjes verschoven richting het noorden om graafwerken in de recente beerput te vermijden. Ten noordoosten van proefput 2 bevonden zich een recente betonnen waterput en septische put.

Figuur 11 Puttenplan op de GRB-basiskaart, de wit ingekleurde elementen betreffen de aanwezige verstoringen (kelder, septicische putten en waterput).

Figuur 12 Zicht vanaf de oostelijke zijde van het plangebied, voor de start van het archeologisch onderzoek.

Figuur 13 Recente waterput binnen het plangebied, ten noordoosten van proefput 2.

Figuur 14 Recente septische put ten zuiden van proefput 3.

5.2 Organisatie van het onderzoek

Het proefputtenonderzoek werd uitgevoerd op donderdag 11/08/22 en vrijdag 12/08/22. Erkend archeoloog Bart Bot trad op als veldwerkleider, Elenora Vanbrabant en Jason van Tilborgh als assistent-archeologen. De metingen werden uitgevoerd door Elenora Vanbrabant met een Total Station. De opmetingen van de put, profielen en hoogtes werden nadien verwerkt tot bruikbaar kaartmateriaal door assistent-archeoloog Elenora Vanbrabant.

5.3 Advies specialisten en wetenschappelijke advisering

/

5.4 Selectie bronnen

De bekrachtigde archeologienota van deze site werd als voornaamste bron aangewend.

6 Resultaten van het proefputtenonderzoek

6.1 Overzicht van de proefputten

Figuur 15 Zicht op proefput 1.

Figuur 16 Zicht op proefput 2, zuidoostelijke deel.

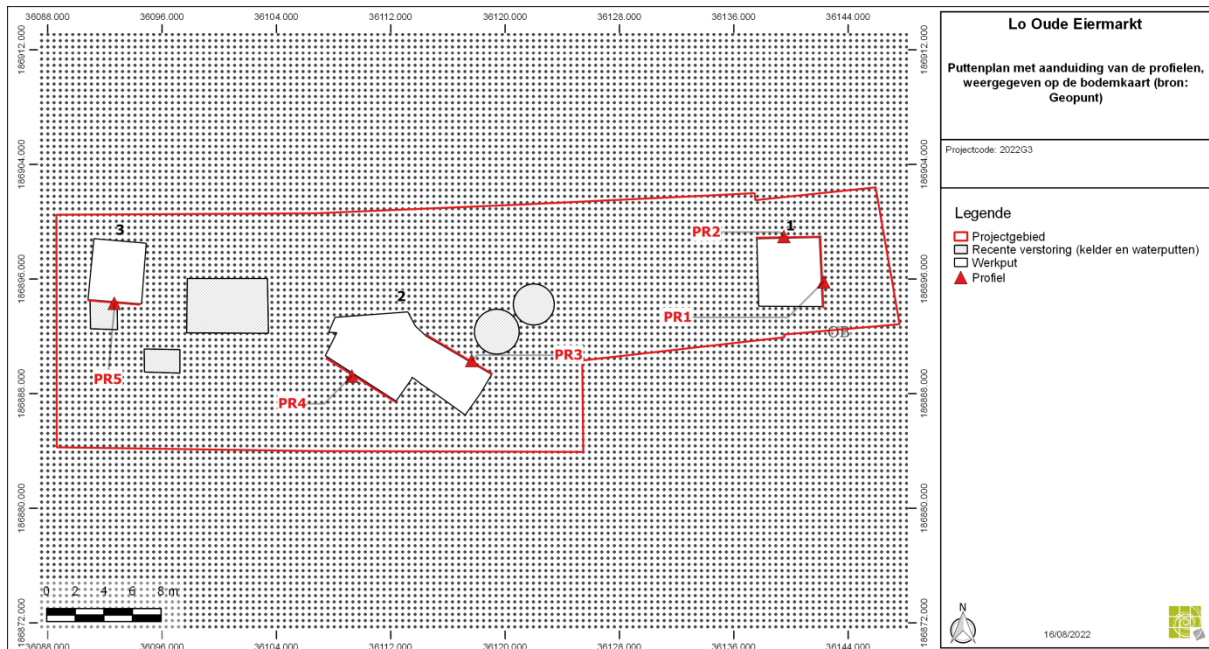
Figuur 17 Zicht op proefput 2, noordwestelijke deel.

Figuur 18 Proefput 3.

6.2 Aardkundige opbouw/stratigrafie

Om zicht te krijgen op de stratigrafische opbouw van het plangebied werd in elke proefput minimaal 1 profiel geregistreerd. Onderstaande tekst behandelt de meest representatieve profielen met betrekking tot de stratigrafische opbouw van het plangebied, namelijk profiel 1 in werkput 1 en profiel 3 in werkput 2.

Figuur 19 Proefputtenplan met aanduiding van de geregistreerde profielen.

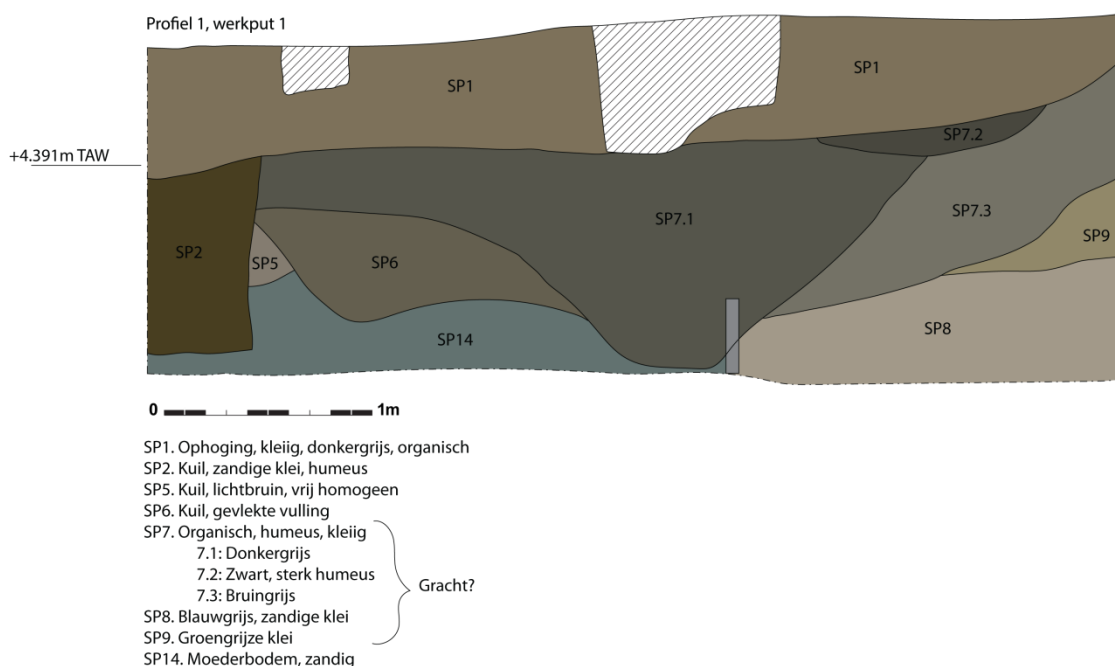
6.2.1 Proefput 1

Profiel 1 situeerde zich aan de oostelijke zijde van proefput 1 en had een lengte van 4,8m. De TAW aan de top van het profiel bedroeg +5,09m TAW. Een pakket met een dikte van 60cm, een grijsbruine kleur (spoor 1) was doorspekt met baksteenbrokken. Het is in deze laag dat een eerste vlak werd aangelegd met o.a. een vrij recent beerputje (zie 6.3.1.). Het ophogingspakket bevatte enkele wandscherven grijs aardewerk en een spaarzaam geglazuurd randfragment in rood aardewerk afkomstig van een grape (vnr. 1). Het contact met de onderliggende laag was vrij scherp en licht golvend. Vermoedelijk werd een gedeelte van de onderliggende pakketten afgetopt. Op een TAW van +4,4m werden enkele opvullingslagen en kuilen waargenomen. In de noordelijke hoek van het profiel bevond zich de stratigrafisch jongste kuil van dit profiel. Het betrof een vrij recht uitgegraven kuil met vlakke bodem en een organische tot licht humeuze, bruinzwarte vulling waarin vrij veel artefacten in terecht waren gekomen. De kuil bevatte vrij veel fragmenten aardewerk te dateren in de periode 1000-1200. Centraal op het profiel werd een complex van opvullingspakketten geregistreerd, mogelijks een grachtvulling. Het betrof S7(1), S7(2), S7(3) en S6. De morfologie van S7(1) en S7(2) doet vermoeden dat het om een grachtstructuur gaat. Aan de zuidelijke zijde had een spoor een vrij schuine wand, de noordelijke kant had een meer geleidelijke helling tot vrijwel een horizontaal vlak. De centrale uitgraving van de gracht was U-vormig, met een min of meer vlakke bodem. De opvullingspakketten zijn vrij homogeen en hebben een donkergrijze kleur met sporadisch een brokje houtskool. Uit de

vulling S7.1 werd een fragment aardewerk met schelpengruisverschraling en een scherp Paffrath-aardewerk (late 10de – vroege 13de eeuw) gerecupereerd. Onder het gerecupereerde dierlijk botmateriaal bevonden zich fragmenten van een rund en gevogelte. Het complex S7(1) en S7(2) doorsneed S7(3). De aflijning was vrij vaag maar kon op basis van de verschillende opvullingen herkend worden. S7(3) had een iets gevlekttere zandige vulling. Onderaan kon een sterk organisch bandje herkend worden. Vermoedelijk heeft de (droge?) gracht enige tijd aan het oppervlak gelegen en kon zich begroeiing ontwikkelen. Het diepste punt van dit opvullingspakket bevond zich op een TAW van +3,69m. Aan de noordelijke zijde werd vermoedelijk het vervolg van S7(3) afgetekend, het betrof S6. De opvulling bevatte een was meer gevlekt. Mogelijks betreft het hier alsnog een andere kuil. De opvulling S7(3) doorsneed de pakketten S9 en S8; S9 betrof een grijsgroene klei met fosfaataanrijking. S8 was een vrij homogeen blauwgrijs kleilig pakket. Uit deze vulling werden 2 wandfragmenten grijs aardewerk verzameld. Het pakket S8 kon moeilijk geïnterpreteerd worden. Betreft het hier een opge vulde kuil of een opvullingspakket van een gracht? Aan de noordelijke zijde van het profiel werd de onaangeroerde grond waargenomen op een TAW van +3,89m. Het betrof een geelgrijs vochtig zand, plaatselijk donkergekleurd door reductie.

Figuur 20 Profiel 1.

Figuur 21 Gedigitaliseerde tekening profiel 1.

6.2.2 Proefputten 2 en 3

De stratigrafie binnen de zone van proefputten 2 en 3 kan geïllustreerd worden aan de hand van profiel 3 in werkput 2. Het betreft het zuidoostelijke deel van de werkput. Het profiel was NW-ZO georiënteerd en had een lengte van 4,2m. De top van het profiel had een TAW-waarde van +4,99m. De bovenste 40cm tot 50cm van het profiel was verstoord. Een eerste relevante archeologische laag situeerde zich op een TAW van +4,59m TAW en was een donkergrijze laag met spikkels en brokken baksteen en kalkmortel. Uit het, op sommige plaatsen 60cm dikke ophogingspakket S23, werd wat dierlijk botmateriaal verzameld maar voor de rest geen diagnostisch materiaal.

Onder het ophogingspakket S23 tekenden zich enkele kuilen af. Dit is ook het eerste archeologisch niveau in deze zone (+3,99m TAW). Aan de noordzijde betrof het de kuil met opvullingspakket laag 2. Aan de zuidzijde was dit de kuil met vullingslagen 4 en 5. Uit de kuilen in het profiel kon geen materiaal worden verzameld. Gelijkaardige kuilen in het vlak bevatten wel artefacten.

De kuilen doorsneden een groenig en kleiig pakket met een maximaal waargenomen dikte van 40cm. Het betreft overstromingsklei die vermoedelijk in de periode van de vroege middeleeuwen gedateerd kan worden. Een gelijkaardig overstromingsdek werd waargenomen op de opgraving ten noordwesten van ons plangebied ter hoogte van Lo-Reninge Schaerdeke¹¹ en ter hoogte van de Weststraat¹² ten zuiden van ons plangebied. Het kleiig pakket (marien/estuaria) dekten een oude bodem af. Ook ter hoogte van het profiel 3 werd een dergelijke bedolven bodem waargenomen. De begraven bodem (Ahb) manifesteerde zich op een TAW van +3,39m. De begraven bodem (laag 8) moet vrij snel

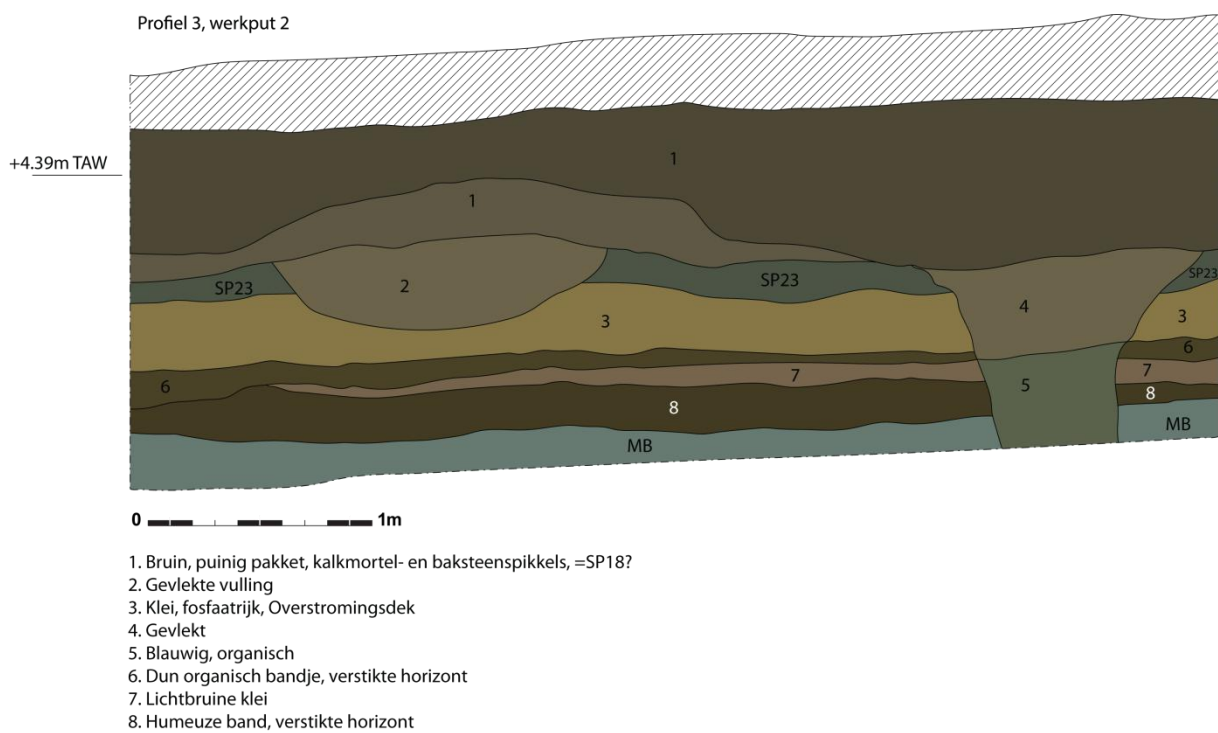
¹¹ JANSSENS N. 2016, p. 22-23.

¹² [Vooronderzoek Lo-Reninge Lo Weststraat 22 | Archeologieportaal Onroerend Erfgoed](#)

afgedekt zijn, de bodem toonde geen sporen van een langdurige ontwikkeling (afwezigheid van B-horizont). Het lichtlauwe zandige pakket kan geïnterpreteerd worden als kreekvulling. Er kan gesteld worden dat in de jaren 550-750 n.Chr. er over het algemeen een evenwicht bereikt werd tussen het zeeniveau, de aanvoering van sediment en de bergingscapaciteit van de geulen. In deze periode raakte de geulen stilaan vol geslibd.

Figuur 22 Profiel 3 in werkput 2.

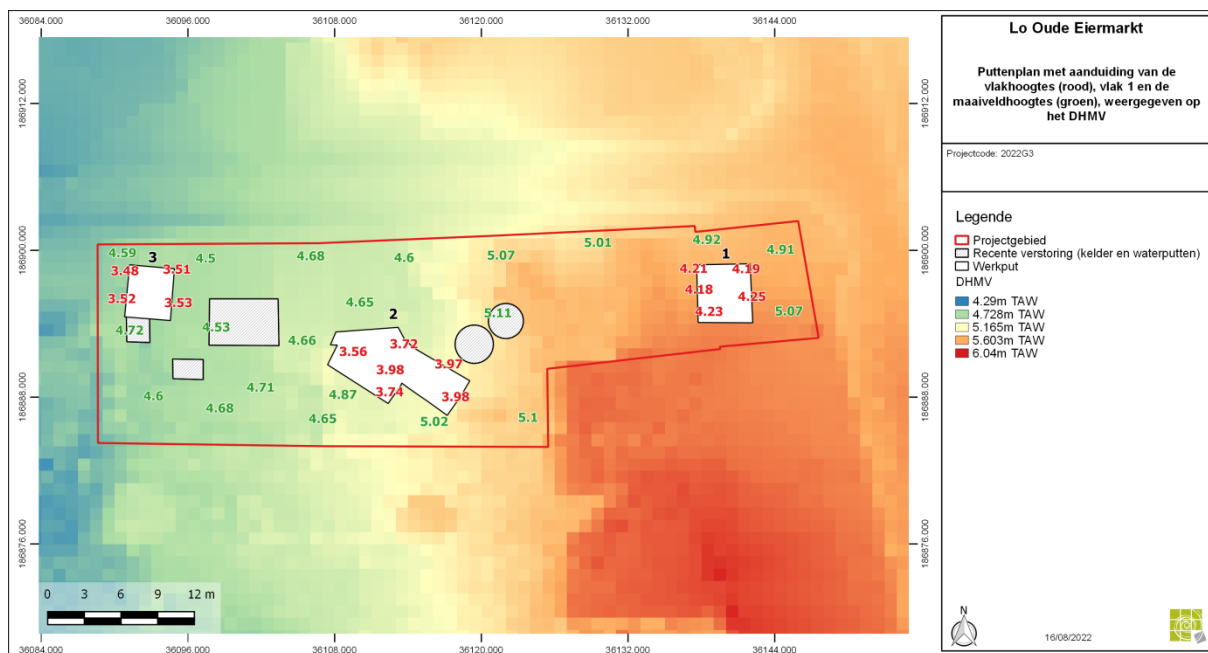
Figuur 23 Gedigitaliseerde tekening profiel 3.

6.3 Assesment sporen

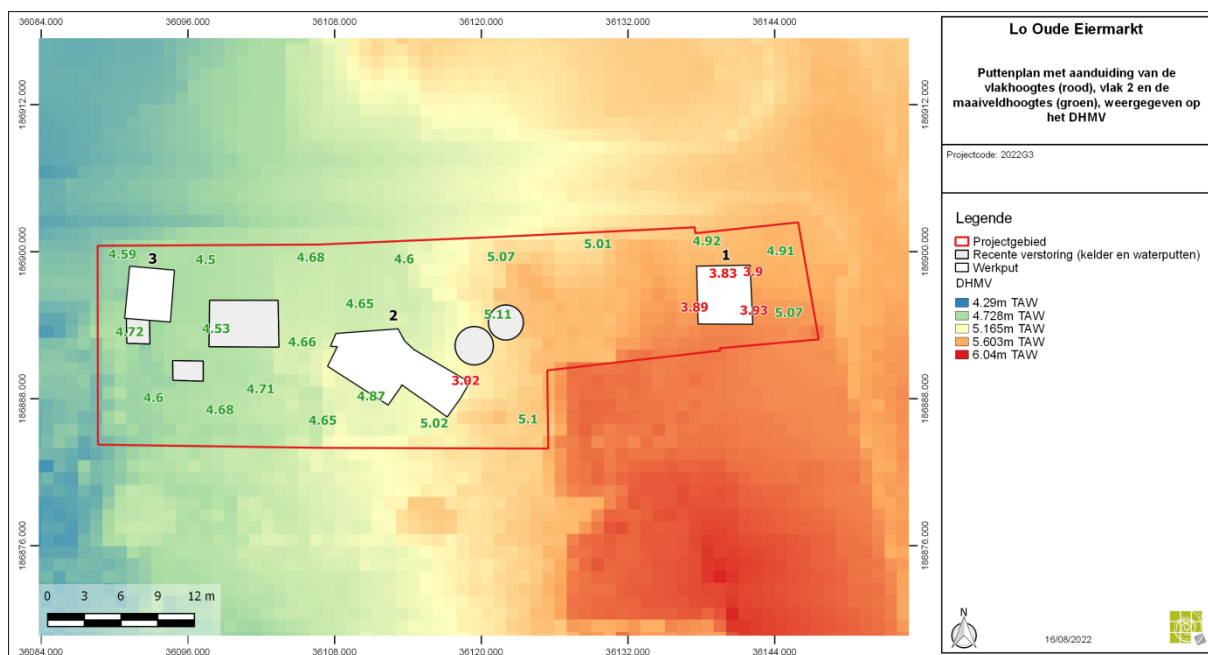
In dit deel zullen de aangetroffen archeologische sporen per werkput besproken worden. In totaal werden 34 spoornummers uitgedeeld.

Figuur 24 Allesporenplan met spoornummes en aard spoor.

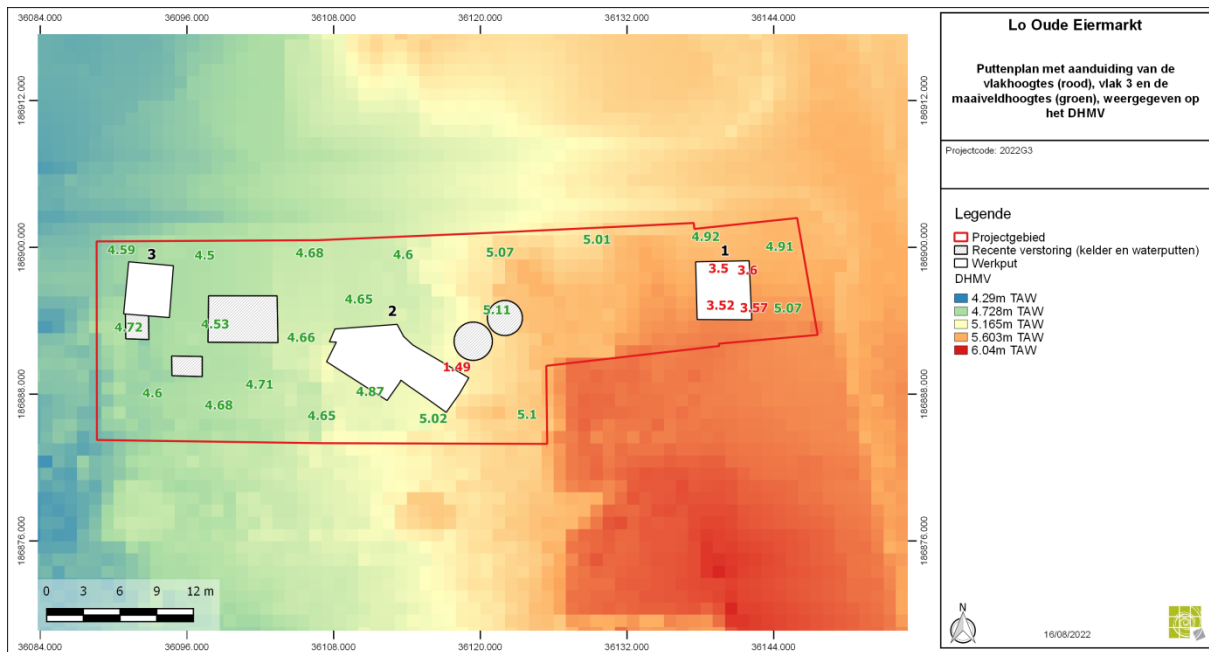

Figuur 25 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 1.

Figuur 26 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 2.

Figuur 27 Puttenplan met TAW-hoogtes vlak 3.

6.3.1 Werkput 1

Een eerste vlak werd aangelegd op een TAW van +4,18m - +4,25m. Centraal in deze put was enige verstoring aanwezig. Enerzijds betrof het een betonnen paal van de afgebroken woning. Onder deze paal werd een rechthoekige beerput (S3) opgetekend die duidelijk met 20ste eeuwse constructiemateriaal was samengesteld. De vulling (S4) van deze beerput bestond uit puinig waterhoudend materiaal die voor wateroverlast zorgde tijdens het opkuisen van dit vlak. Over quasi het volledig vlak werd een ophogingspakket S1 waargenomen. In dit ophogingspakket kon naast aardewerk uit de late middeleeuwen (zie 6.2.1.) ook dierlijk bot (kootje van een paard), 2 leren strips van een schoenzool en een daktegels (spaarzaam geglazuurd stuk van een nok) worden verzameld. In de noordoostelijke hoek tekende zich nog net de contouren van S2 af op dit niveau (in de hoek werd iets dieper uitgegraven, S1 lag bovenop de kuil). Op profielen 1 en 2 is de coupe op deze kuil te zien. De kuil had een maximaal bewaarde diepte van 1m, de wanden zijn vrij recht, de bodem relatief vlak. De vulling van deze kuil was sterk humeus, had een donkerbruine kleur en bevatte vrij veel mobiele resten. Het aardewerk uit de vulling wordt afzonderlijk besproken (zie 6.4.1.). Naast aardewerk werd wat dierlijk bot verzameld waaronder botsplinters met hak- en snijsporen en een stuk verbrande *humerus* van een groot tot middelgroot zoogdier. Van de opvullingslaag werden een zeefstaal en een bulkstaal genomen (vnrs. 38-39)

Vlak 2 werd aangelegd op een TAW van +3,83m - +3,93m. In vlak werden enkele kleine tot middelgrote kuilen afgelijnd. Spoor 2 tekende zich duidelijk af in de noordoostelijke hoek van de werkput. Spoor 5 was nog een restant van een klein kuiltje. Het spoor werd doorsneden door S2 en S6. Uit de vulling werd geen materiaal gerecupereerd. S6 betrof een quasi halfcirkelvormig spoor. Op het profiel is duidelijk de oversnijding van S7 doorheen dit spoor te merken. De vulling van S6 was gevlekt en zandig. Aan de noordelijke zijde had deze kuil een sterke helling, voorts een vrij golvende bodem. Er werd al geopperd dat dit spoor misschien het vervolg is van S7.3 (zie profiel 1). Dit is moeilijk te bewijzen gezien de

oversnijding van S7.1. Feit is wel dat de twee pakketten mooi in het verlengde liggen, de vulling is anderszids verزشillend.

S7.1, 7.2 en 7.3 werden reeds besproken bij profiel 2. In het vlak werd in vlak een onregelmatig verspreid pakket waargenomen en kon de grens van dit spoor niet duidelijk worden afgetekend. In vlak 3 was dit duidelijker en kon toch een min of meer noordoost-zuidwest georiënteerd spoor worden afgelijnd (zie vlakfoto vlak 3 en grondplan). Een pollenbak ten behoeve van natuurwetenschappelijk onderzoek werd geslagen (vnr. 36).

S8 werd doorsneden door de sporen S6, S7 en S13. Het spoor kon herkend worden door zijn zandige blauwgrijze vulling die door zijn inclusies van houtskool en donkerder kleur verschilde met de gereduceerde moederbodem. Op profiel 2 bevindt de laag zich aan de zuidelijke zijde. S9 situeerde zich aan de zuidelijke zijde van het vlak en werd besproken bij profiel 2. Uit dit pakket werden 2 middeleeuwse (vol-laai) grijze wandscherven verzameld. Het ophogingspakket S10 lag aan de zuidelijke en westelijke zijde van het vlak. Het betrof een donkergrijze laag waaruit grijze wandscherven en weinig dierlijk bot (een onderkaakfragment van een rund) werden verzameld. S11 was een klein ondiep kuiltje met humeuze vulling, uitgegraven in pakket S10. In de noordwestelijk hoek kon het spoor S12 beter onderzocht worden. Het betrof een afgerond spoor met een vrij humeuze vulling. De opvullingspakketten konden beter onderzocht worden op profiel 2. De vulling van de maximaal 40cm diepe kuil was driedelig. Een bovenste laag was sterk humeus en dekte een donkergrijze opvullingslaag met zandige vlekjes af. De onderste laag was opnieuw donkerbruin en sterk humeus. Van dit pakket werd een monster (vnr. 37) zaden en vruchten genomen. Uit het spoor werd een wandscherf grijs aardewerk verzameld.

Een vrij omvangrijke kuil doorsneed de sporen S12 en S14. In vlak werd een min of meer rechthoekige kuil S13 afgelijnd met volgende dimensies (3m x 1,5m). Op profiel 2 kon de kuil in doorsnede worden bekeken. De kuil doorsnijdt enkele ophogingspakketten (lagen 2, 3, 4 en 5) en had vrij rechte wanden. Wateroverlast zorgde er voor dat de kuil niet tot op de bodem kon worden gecoupeerd/onderzocht (maximaal 1,3m). In de opvulling van de kuil werden enkele sterk humeuze lenzen waargenomen. In de vulling werd een pollenbak geslagen (vnr. 35) en een monster zaden en vruchten genomen (vnr. 40). Uit de vulling werden 4 wandscherven grijs aardewerk gerecupereerd waarvan 1 extern beroet. Het dierlijk bot bestond uit een bekken- en ribfragment van een middelgroot zoogdier.

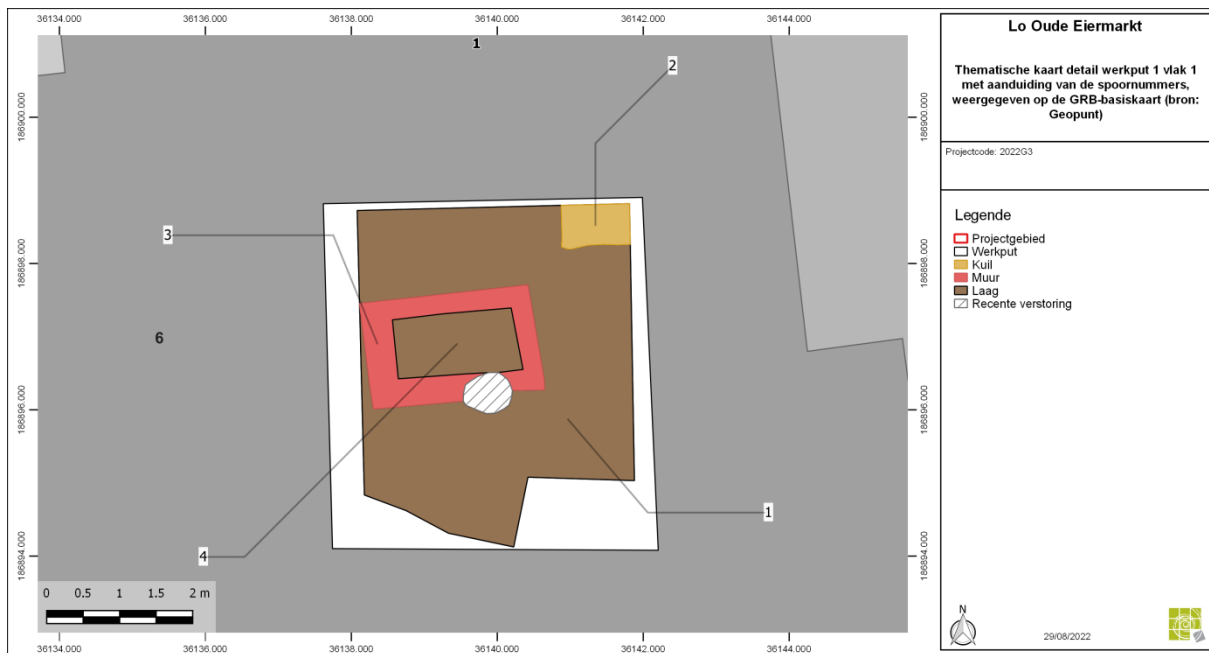
S14 was een blauwgrijze zandige laag, in vlak waargenomen tussen S2 en S13. Op profiel 2 is aan de oostelijke een insnijding te zien in de geelbeige moederbodem. Het betreft een uitgraving met een lichte helling richting het oosten. Aan de westelijke zijde van het profiel werd de opvullingslaag opnieuw opgemerkt onder S12. Een interpretatie geven aan deze opvullingspakketten is wegens de ruimtelijke beperking van het proefputtenonderzoek moeilijk. Mogelijk betreft het hier een grachtvulling. Opvallend is de sterke gelijkenis met S8 waardoor dit spoor mogelijks een noordwest-zuidoostelijke oriëntatie heeft.

Een derde en laatste vlak werd aangelegd op een TAW van +3,5 - +3,6m TAW. Enkel kuilen tekenden zich duidelijker af in het vlak zoals S13. Op de oostelijke zijde werd de loop van de gracht S7 beter zichtbaar. Het pakket S15 werd eerst als afzonderlijke kuil ingetekend maar bleek toch onderdeel uit te maken van het spoor S7. De structuur S7/S15 had een noordoost-zuidwestelijke oriëntatie en was vrij lineair. Dit doet toch vermoeden dat we hier

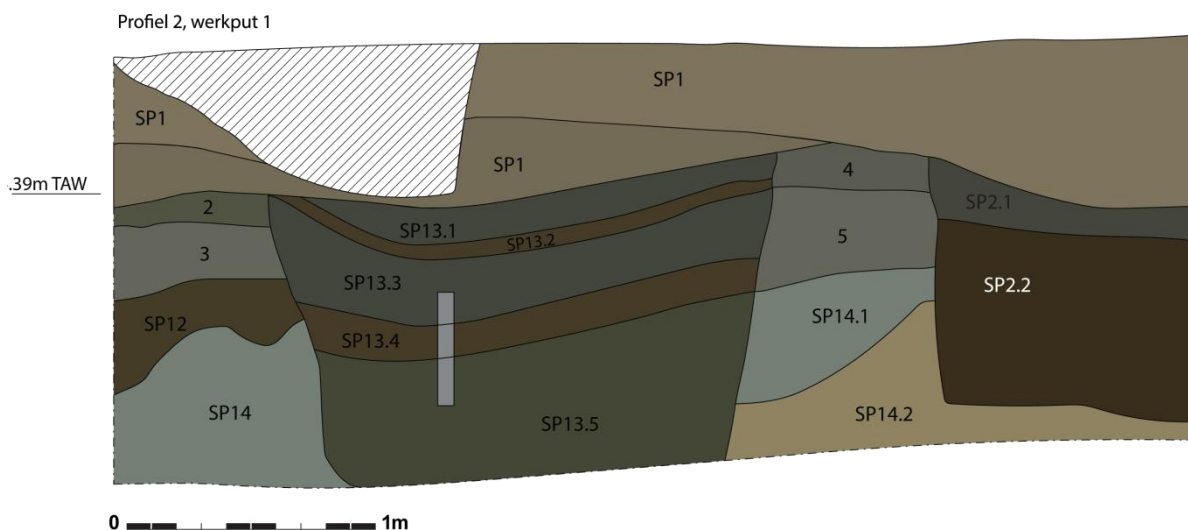

met een gracht te maken hebben. Ten noorden en ten zuiden waren telkens de zandige opvullingslagen S8 en S14 op te merken.

Tijdens het afgraven naar vlak 3 en het wegnemen van de overtollige aarde werd nog aan de westelijke zijde van de proefput een bakstenen waterput S17 ontdekt. De waterput was opgebouwd uit rode tot oranje-rode bakstenen (22cm x 10,5cm x 5,5cm) waarvan 11 lagen werden geteld. De donkergrijze vulling van de waterput was doorspekt met bakstenen.

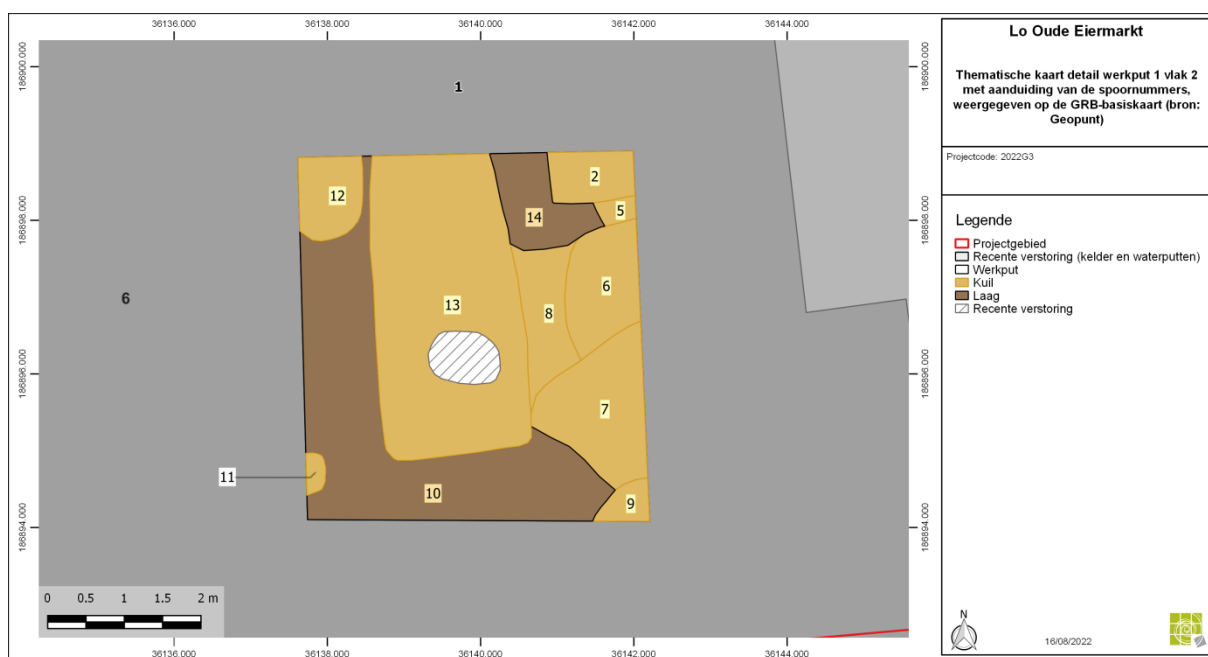
Figuur 28 Detail van werkput 1, vlak 1.

Figuur 29 Gedigitaliseerde tekening profiel 2. Sp14.2 betreft de zandige moederbodem.

Figuur 30 profiel 2.

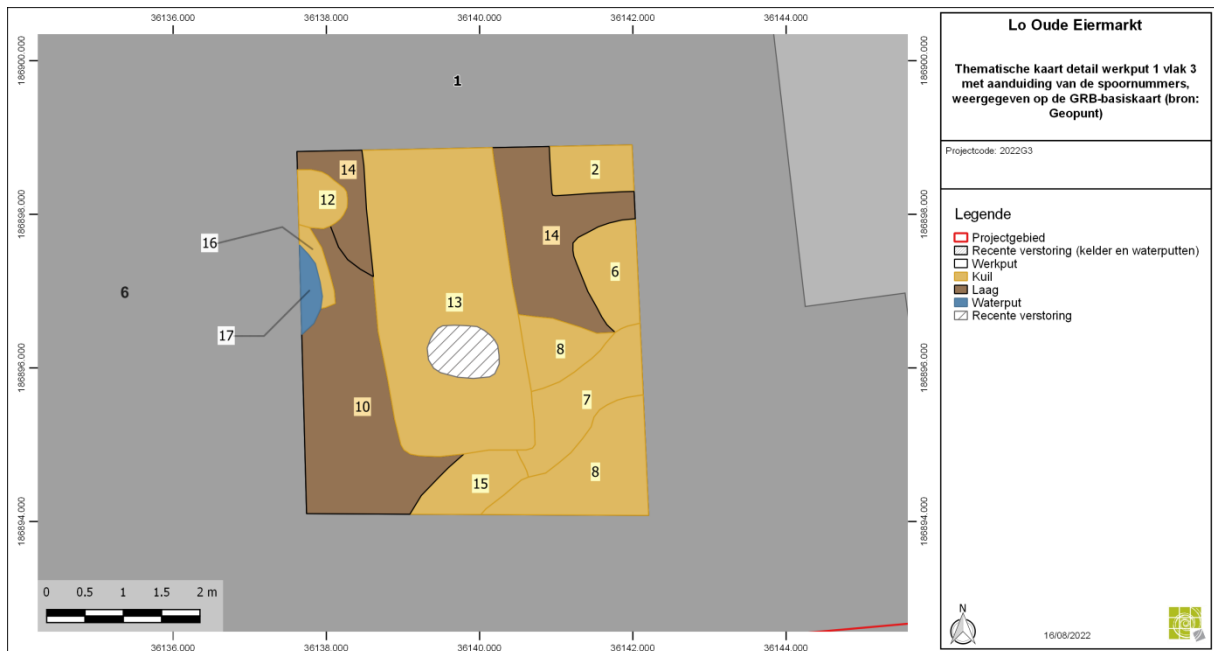

Figuur 31 Detailplan werkput 1, vlak 2.

Figuur 32 Vlakfoto werkput 2, vlak2.

Figuur 33 Detailplan werkput 1, vlak 3.

Figuur 34 Vlakfoto werkput 1, vlak 3. Bemerkt centraal de rechthoekige kuil S13. Ten oosten de noordoost-zuidwest loop van het spoor (gracht?) S7.1. In de noordoostelijke hoek de scherpe aflijning van het spoor S2.

Figuur 35 Bakstenen waterput S17.

6.3.2 Werkput 2

De specifieke onderzoeksvraag bij deze werkput was het gericht op het opsporen van de mottegracht. Om die reden werd een lengteprofiel schoongemaakt over een totale lengte van 10m, verdeeld in twee delen, namelijk profielen 3 en 4. De werkput werd in het noordwestelijke deel opgeschoven richting het westen wegens de aanwezigheid van een massieve fundering. op die manier kon het zuidwestelijke profiel van dit tweede deel geregistreerd worden.

In deze werkput werd 1 archeologisch niveau aangelegd op circa +3,8m/+4m TAW. In het vlak werden diverse overwegend laatmiddeleeuwse kuilen opgetekend waarvan de relevante hieronder besproken zullen worden. De sporen in deze werkput tekenden zich duidelijk af tegen de groengrijze kleiige moederbodem.

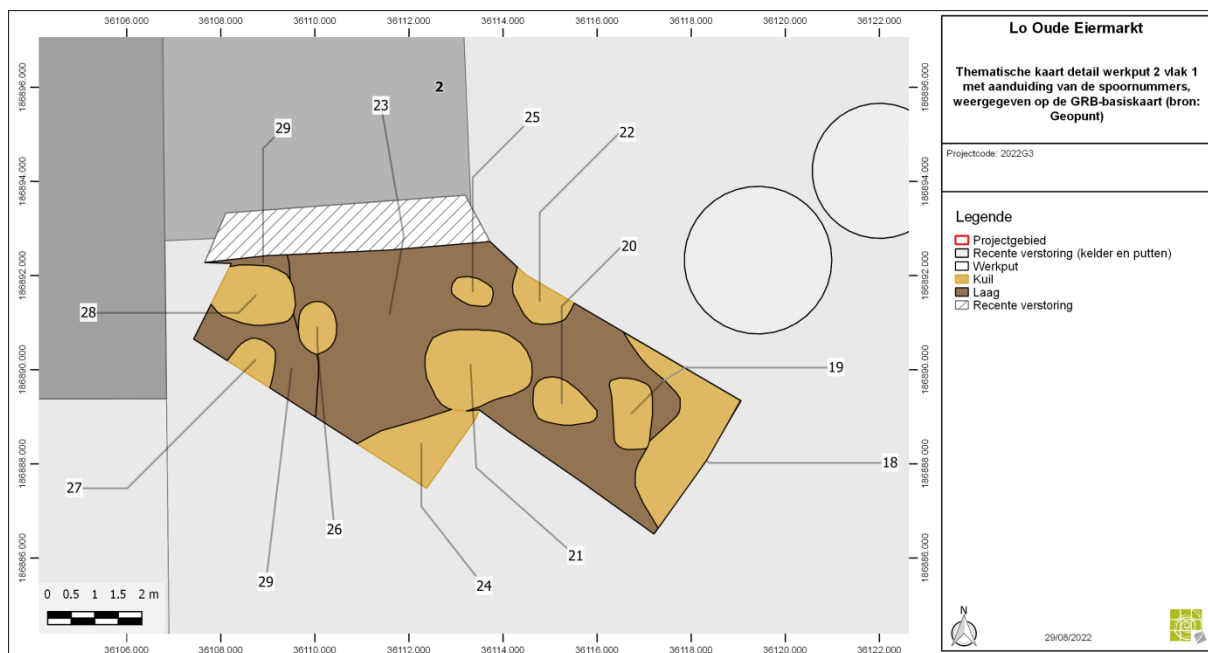
In de zuidoostelijke hoek werd een vrij omvangrijk kuil S18 opgetekend in het vlak. De kuil had een onregelmatige vorm en een in het vlak een donkergrijs opvullingspakket. Uit de vulling werden vrij veel mobiele resten gerecupereerd (het aardewerk wordt meer in detail besproken in hoofdstuk 6.4.1.). Naast aardewerk, die in de 14de – 15de eeuw gedateerd kan worden, werd vrij veel dierlijk botmateriaal verzameld waaronder een kies van een varken, *calcaneus* (hielbeen) van een rund, een schedelfragment van een schaap of geit, een ribfragment van een groot zoogdier (juveniel) en wervel- en ribfragmenten die diverse hak- en snijsporen vertonen van een middelgroot zoogdier.

S19 was een min of meer rechthoekige kuil waarin vrij veel mobiele resten werden teruggevonden. Voor een gedetailleerde bespreking van het 14de – 15de eeuws aardewerk kan verwezen worden naar 6.4.1. Naast aardewerk kon uit de vulling (circa 30cm diep bewaard) fragmenten dierlijk bot van vis, kip en een middelgroot zoogdier worden verzameld.

S20 was ovaalvormig (circa 0,8 op 0,4m), vrij puinig en bevatte zowel grijs als rood aardewerk (spaarzaam geglazuurd).

Op de noordwestelijke helft (vanaf profiel 4) konden enkele kuilen meer in detail onderzocht worden. S24 betrof een vrij diep uitgegraven kuil met een schuin oplopende wand. De bodem van deze kuil werd niet bereikt, de maximale onderzochte diepte was +3,19m TAW. Het opvullingspakket was een zware, donkergrijze zandige klei waarbinnen enkele artefacten werden verzameld, een wandscherf grijs aardewerk en een stuk van een daktegels.

S27 (zie profiel 4) betrof een diep uitgegraven kuil met schuine en in de diepte rechtere wanden. De onderzijde van de kuil werd nog niet bereikt op een TAW van +2,95m TAW. De vulling was vrij gelaagd met enkele humeuze bandjes. Uit de vulling werden 2 wandfragmenten grijs aardewerk gerecupereerd. De kuil S27 wordt doorsneden door S29. S29 heeft een vrij steil oplopende wand in het noorden en een meer geleidelijk stijgende wand in het zuiden, de kuil was circa 80cm diep uitgegraven. De bovenste vulling S29.1 was lichtgrijs gevlekt. De onderste vulling S29.2 was kleiiger met brokken veen.

Figuur 36 Detailplan werkput 2, vlak 1.

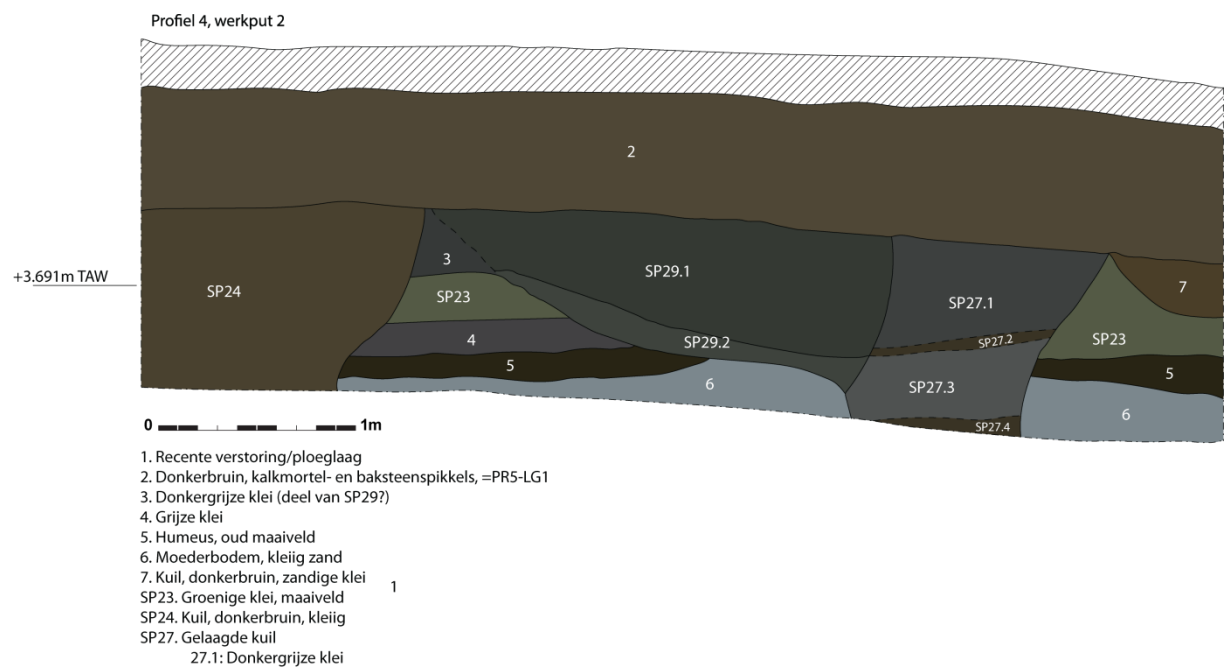

Figuur 37 Zuidoostelijke deel van werkput 2. Bemerkt onderaan de kuil S18.

Figuur 38 Foto profiel 4.

Figuur 39 Gedigitaliseerde tekening profiel 4, werkput 2.

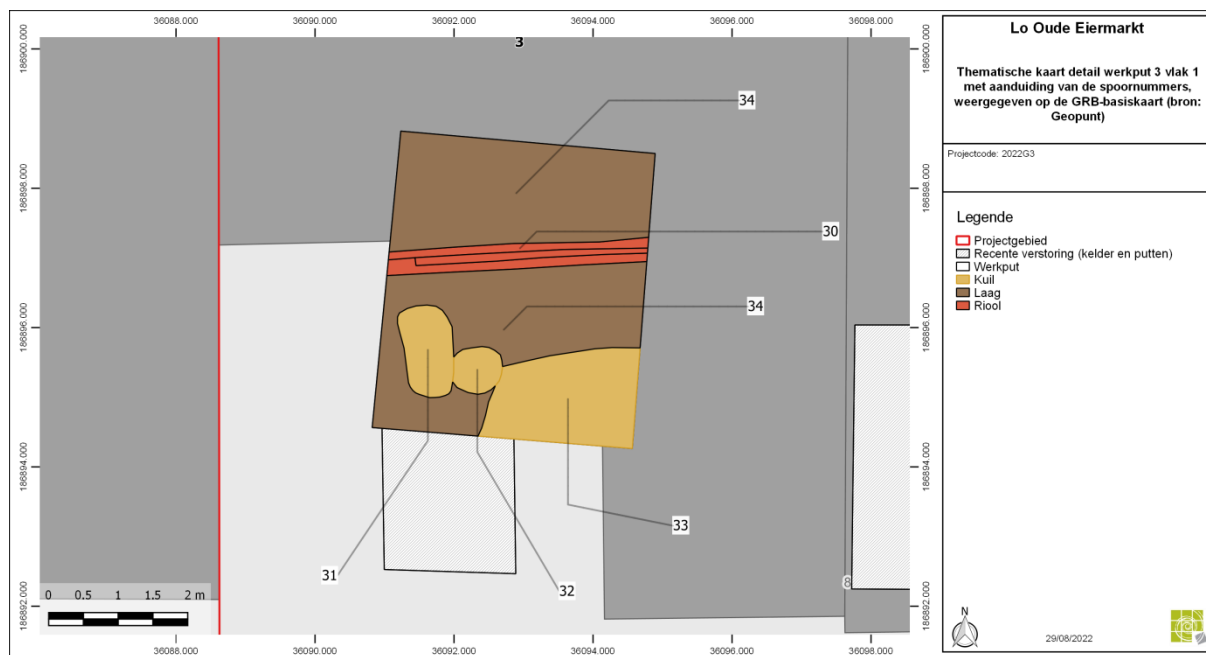

6.3.3 Werkput 3

Het archeologisch niveau in deze proefput lag op een TAW van +3,5m. Er werden 4 sporen opgetekend, 3 kuilen en een oost-west georiënteerde afvoergoot. S31 betrof een ovaalvormige, ondiepe kuil. In de kuil S32 bevond zich een metalen emmer, het recipiënt kan in de 19de – 20ste eeuw gedateerd worden.

S33, een vrij grote kuil, kon onderzocht worden op profiel 5. De kuil had een maximaal bewaarde diepte van 60cm, de bodem was vrij vlak. Uit de gevlekte vulling werd een bodemfragment met aangenepen standvin verzameld, vermoedelijk afkomstig van een teil (late middeleeuwen). Laag 6 op profiel betreft een plaatselijke natuurlijk depressie, kleine greppel die opgevuld geraakt is met grijsgroene klei. De kenmerkende oude bodemhorizont en de grijsgroene klei werden hier ook teruggevonden (zie voor bespreking 6.2.2.).

S30 was een oost-west georiënteerde goot opgebouwd uit vrij kleine bakstenen (18cm x 9cm x 4cm) en samengehouden door een witte kalkmortel. De centrale vulling van het gootje was sterk kleilig.

Figuur 40 Grondplan werkput 3.

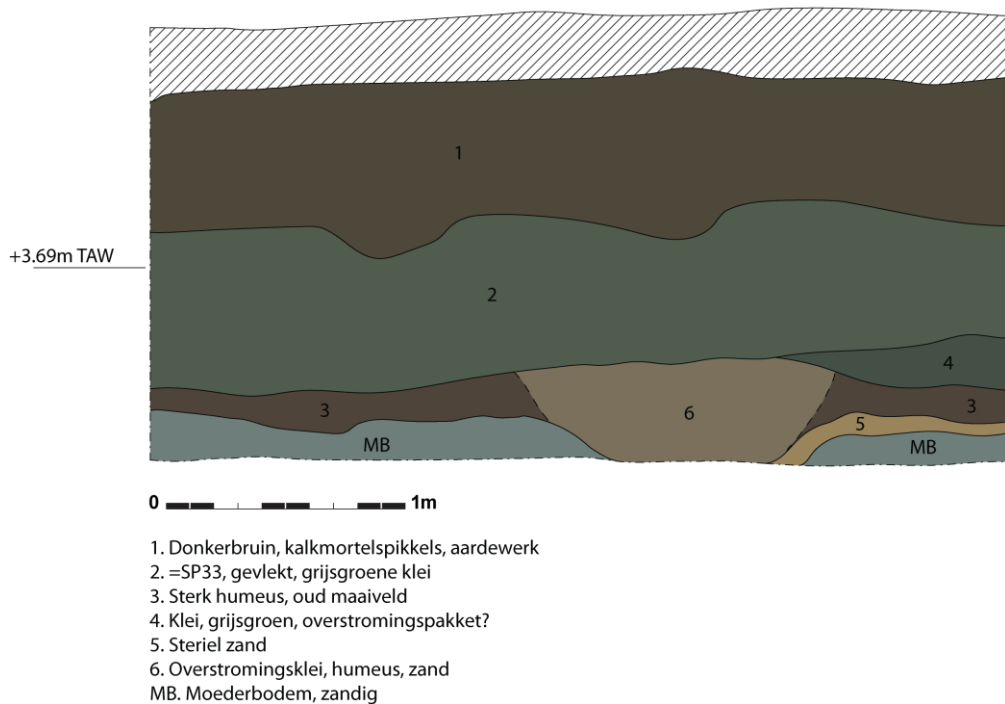

Figuur 41 Vlakfoto werkput 3.

Figuur 42 Profiel 5.

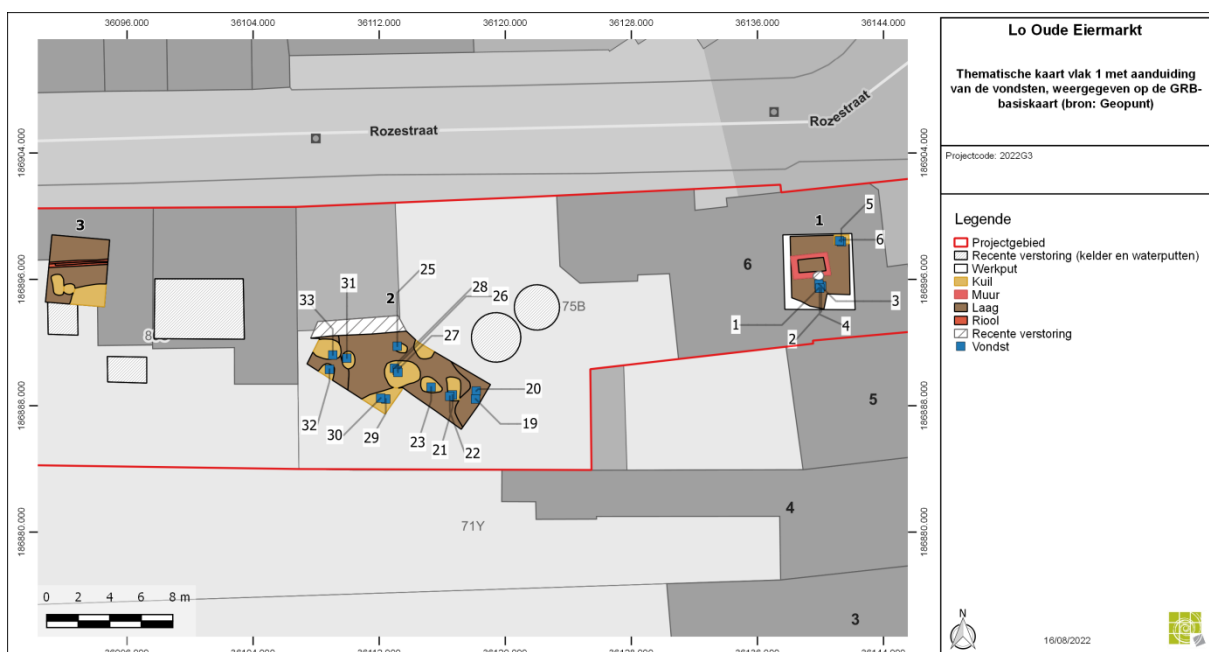
Profiel 5, werkput 3

Figuur 43 Gedigitaliseerde tekening profiel 5.

6.4 Assesment vondsten

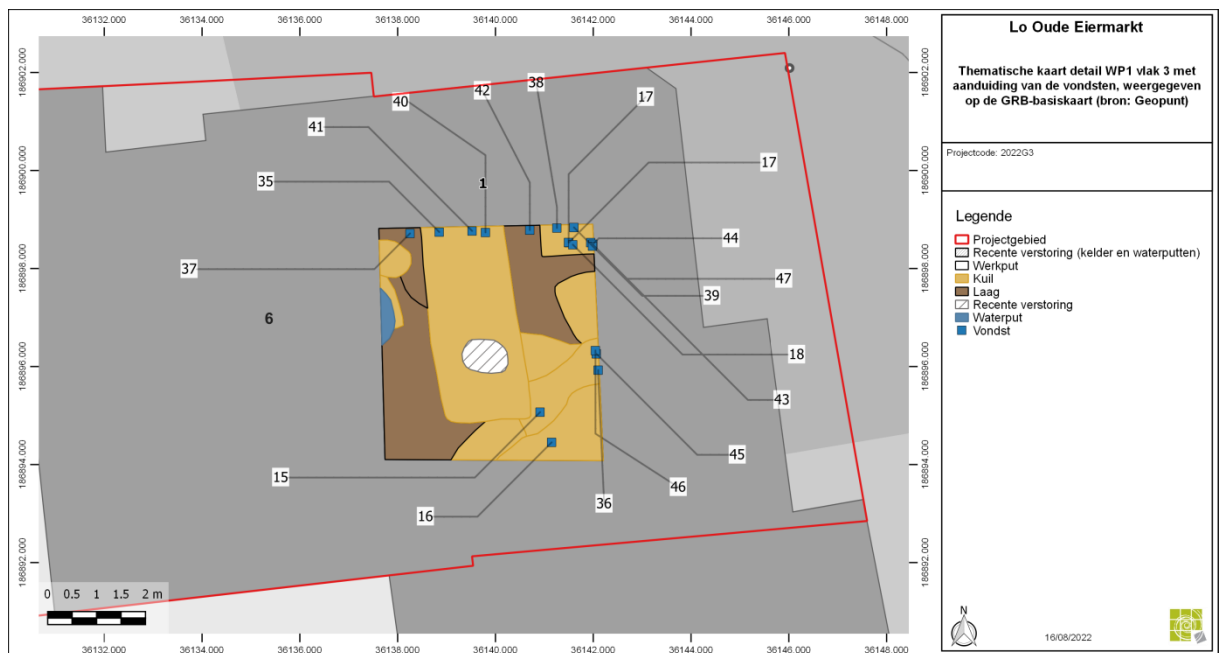
Tijdens het proefputtenonderzoek werden 6 categorieën verzameld namelijk: aardewerk, dierlijk bot, leer, metaal, bouwmaterialen en natuursteen. Per vondstencategorie zullen hieronder de mobiele resten worden besproken.

Figuur 44 Thematische kaart vlak 1 met situering vondsten.

Figuur 45 Thematische kaart vlak 2 met situering vondsten.

Figuur 46 Thematische kaart vlak 3 met situering vondsten.

6.4.1 Aardewerk

Uit de vulling van 16 sporen werd aardewerk verzameld. Het betreft voornamelijk aardewerk die in de huishoudelijk sfeer te plaatsen is. Het aardewerk wordt aangewend om de desbetreffende opvullingen van de sporen relatief te dateren. Hieronder volgt een overzicht per context. Enkele contexten, namelijk S2, 18 en S19, worden meer in detail (met o.a. vergelijkingsmateriaal) besproken omdat deze contexten gezien de hoeveelheid/aard van het aardewerk in het oog sprongen. De volledige gesplitste lijst is terug te vinden in bijlage.

Spoor 1

Uit het ophogingspakket werden 4 wandfragmenten grijs aardewerk en spaarzaam geglazuurd randfragment van een grape verzameld. De laag kan in de late middeleeuwen (1200-1500) gedateerd worden.

Spoor 2

Spoor 2 bevatte 66 aardewerkfragmenten, met een totaalgewicht van 2547 gram. Dit is op te delen in twee baksels, nl. aardewerk met schelpengruisverschraling (n22, 1363 gram, MAI2) en reducerend gebakken aardewerk (n44, 1184 gram, MAI6).

- Schelpengruisverschaald

De fragmenten in schelpengruisverschaald baksel (V13) zijn uitgevoerd in een reducerend, hard baksel. Het scherfoppervlak is grijs tot donkergrijs van kleur, de breuk is meestal lichter, maar nog altijd grijs. De verschraling is te beschrijven als een zeer dense kalkverschraling. Een ander fragment, afkomstig van een open vorm, mogelijk een pan (V15) is vermoedelijk licht oxiderend gebakken, gezien de beige tot bruinbeige kleur van het scherfoppervlak. De breuk is donkergrijs. Het baksel is eveneens hard. Het valt op dat veel scherpverschaalde aardewerkfragmenten afkomstig zijn van grote en zware typologische vormen, met name V13-1). Een aantal scherven zijn bovendien dikwandig, en er zijn zware, sterk secundair verbrande randen aanwezig.

Schelpengruisverschaald aardewerk wordt in Vlaanderen geregeld aangetroffen in contexten uit de 9de tot 11de eeuw.¹³ De herkomst is waarschijnlijk in Kust-Vlaanderen en/of Noord-Frankrijk (Douaisis) te zoeken.¹⁴ In het geval van Ename bleek het schelpverschaald aardewerk vooral in de periode vanaf het laatste kwart van de 10de tot eerste kwart van de 11de eeuw gebruikt te zijn.¹⁵ Elders wordt dit aardewerk doorheen de hele 10de eeuw aangetroffen: onder meer in de zwarte laag op het Emile Braunplein is het goed vertegenwoordigd in de 10de-eeuwse lagen. Bij Ename werd vanwege de ligging aan de Schelde vermoed dat een groot deel van dit aardewerk via de Schelde uit Noord-Frankrijk is aangevoerd, aangezien veel Noord-Franse sites met grote hoeveelheden schelpengruisverschaald aardewerk zich situeren in het meest zuidelijk stroomgebied van de Schelde. Ook zijn er parallellen in specifieke vormkenmerken.¹⁶

In het geval van Lo kan echter niet uitgesloten worden dat dit aardewerk vanaf Kust-Vlaanderen is aangevoerd. Zeker ook gezien het feit dat er dikwandige fragmenten van grote vormen binnen het ensemble van spoor 2 aanwezig zijn. Vanuit de kustvlakte is immers een meer dikwandige aardewerkgroep beschreven als zijnde wat grover verschaald en bestaande uit een bruin-grijs baksel. De fragmenten van Lo zijn eveneens zeer grof

¹³ DEMOLON & VERHAEGHE 1993, 393-397

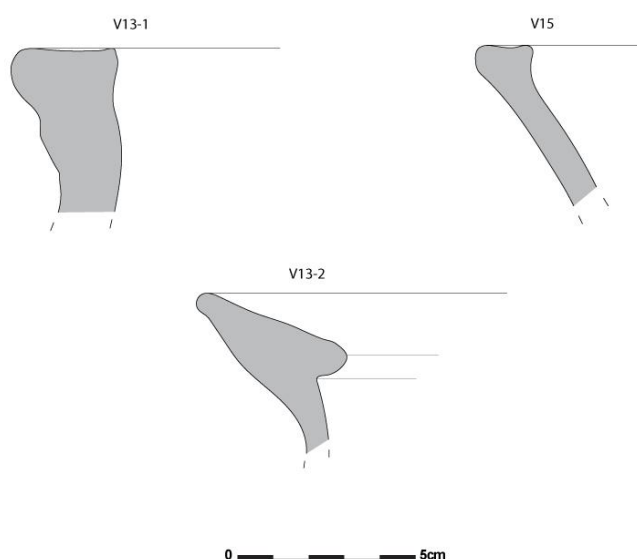
¹⁴ VERHAEGHE 1988, 77-78, 84-85; VERHAEGHE & HILLEWAERT 1991, 158; DEMOLON & VERHAEGHE 1993, 393-397; ROUTIER 2006, 269-270.

¹⁵ DE GROOTE 2008, 337.

¹⁶ DE GROOTE 2008, 337.

verschraald en vertonen soms een bruingrijs baksel. Deze dikwandige aardewerkgroep uit de kustvlakte zou wat langer in gebruik geweest zijn en bestaat uit bijzondere vormtypes. Het zou gaan om vrij zware, grote voorwerpen met brede mondopening, vlakke bodem en eenvoudige, bovenaan afgevlakte rand. De binnenzijde vertoont regelmatig verbrandingsspooren, wat doet vermoeden dat deze objecten wel eens voor bijzondere doeleinden gediend hebben.¹⁷ Deze groep wordt frequent aangetroffen in de kustvlakte van Nord-Pas-de-Calais,¹⁸ waar hij zeker aanwezig is in contexten tot de 12de eeuw, mogelijk zelfs tot in de 13de eeuw.¹⁹

Alles overwegende lijken de vondsten uit Lo eerder aan de dikwandige groep uit de kustvlakte toe te schrijven. De typische 10de eeuwse Karolingische kenmerken ontbreken en ook de grijsbakkende kogelpotrandtypes (zie hieronder) die geassocieerd in spoor 2 werden aangetroffen dateren later dan de 10de eeuw.

Figuur 47 Enkele randfragmenten schelpenrguisverschraald aardewerk.

¹⁷ Verhaeghe 1988, 84-85.

¹⁸ Routier 1998, 52, fig. 12:2.

¹⁹ Routier 2006, 269-270.

Figuur 48 Schelpenverschaald aardewerk uit spoor 2.

- Grijsbakkend

De reducerend gebakken scherven uit spoor 2 kunnen toegeschreven worden aan 4 kogelpotten (waaronder V13-4, 5, 6), één vermoedelijke tuitpot (V17) en één open vorm (niet getekend). Twee randtypes konden gevonden worden in de literatuur.

Het randtype van kogelpot V13-2 vertoont overeenkomsten met een randtype dat in Oedelem is aangetroffen, namelijk R3A. Dit randtype kwam daar voor in contexten die te plaatsen zijn tussen de late 10de eeuw tot het derde kwart van de 12de eeuw.²⁰

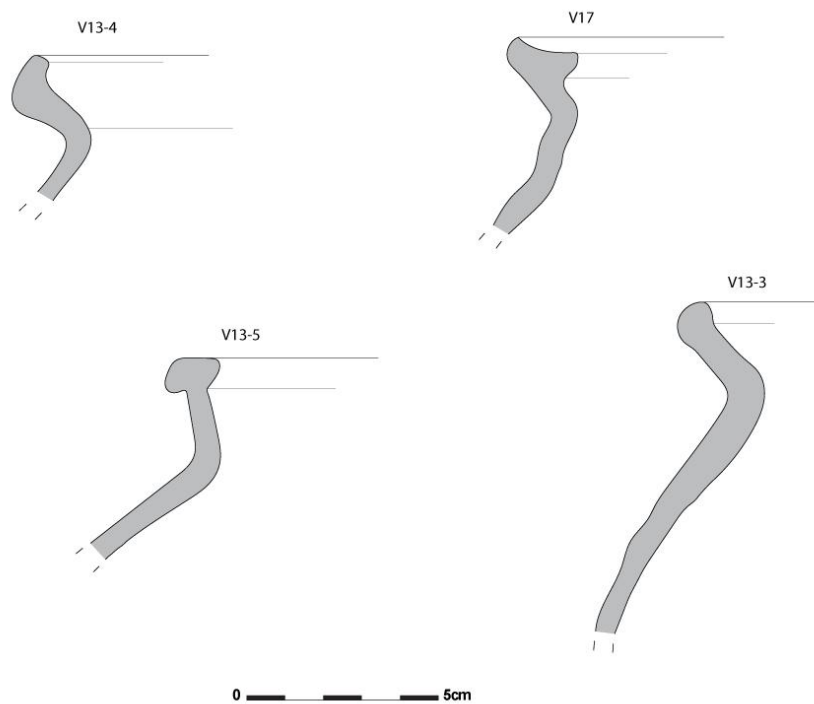
Rand V17 is beschreven vanuit Brugge-Brugpap, zie V151-1 aldaar. Het betreft daar een tuitpot die in een 11de tot vroeg 12de eeuwse context werd aangetroffen.²¹ Vanuit regio Oudenaarde is eveneens een vergelijkbare rand bekend, namelijk L12C. Hier gaat het om een kogelpot die aanwezig is in contexten uit het tweede kwart van de 12de eeuw tot eerste kwart van de 13de eeuw.²²

Overkoepelend gezien lijkt spoor 2 zich omstreeks de 11de en 12de eeuw te dateren. Het is opvallend dat veel aardewerk in deze kuil zeer sterk secundair verbrand is. Ook werden grote keramische fragmenten in de kuil aangetroffen (V47).

²⁰ Baeyens et al. 2018.

²¹ Van den Dorpel & Genbrugge 2019, zie V151-1, fig. 58.

²² De Groote 2008

Figuur 49 Enkele randfragmenten van grijsbakkend aardewerk.

Figuur 50 Grijsbakkend aardewerk uit S2.

Spoor 7

Uit de (gracht?)vulling S7.1 werd 1 randfragment schelpengruisverschraald aardewerk van een open vorm verzameld worden. 1 wandfragment grijs aardewerk had een vrij zandig baksel (volle middeleeuwen). Als laatste kan wandfragment men een bladerachtig baksel vermeld worden, Paffrath-aardewerk. De context kan in de late 10de – 12de eeuw gedateerd worden.

Spoor 8

Uit deze context werden 2 wandfragmenten grijs aardewerk met fijn baksel verzameld. De context kan breed in de volle-late middeleeuwen gedateerd worden.

Spoor 10

2 wandfragmenten grijs aardewerk kunnen breed in de late middeleeuwen gedateerd worden.

Spoor 12

1 wandfragment grijs aardewerk met een fijn baksel, extern beroet, vermoedelijk late middeleeuwen.

Spoor 13

4 wandfragmenten grijs aardewerk, waarvan 1 extern beroet. Datering vermoedelijk late middeleeuwen.

Spoor 18

Spoor 18 bevatte 7 fragmenten aardewerk met een totaalgewicht van 205 gr (V19). Het gaat om één extern beroete, roodbakkende bodemscherf van vermoedelijk een pan, een bodemfragment van een kleine kan in Siegburgsteengoed en 5 grijsbakkende scherven van een voorraadpot. De rand is voorzien van losstaande duimindrukken die een soort van eenvoudig draperiedecor vormen. Een draperiedecor komt voor vanaf de 12de eeuw en wordt vooral in de hele 13de eeuw gebruikt.²³ Het randtype lijkt op L45C uit regio Oudenaarde,²⁴ maar dan met een uitgesproken binnenlip. De datering van dit randtype is 14de eeuws, wat overeenkomt met de steengoedscherf uit spoor 18.

²³ De Groote 2088, 210, 276.

²⁴ De Groote 2008, 277.

Figuur 51 Aardewerk uit spoor 18.

Spoor 19

In spoor 19 werd relatief veel aardewerk aangetroffen (V21). Het schervenensemble is op te delen in 17 roodbakkende scherven (525 gr) afkomstig van een laatmiddeleeuwse grape en een kom, beiden helaas zonder diagnostische randfragmenten, één scherf grijsbakkend aardewerk en twee scherven steengoed, afkomstig van een kan uit de 14de - eerste tot helft van de 15de eeuw. Het betreft een kan van het Langerwehetype III.²⁵

²⁵ De Groote 2008, 370.

Figuur 52 Aardewerk uit spoor 19.

Spoor 20

Van het grijsbakkend aardewerk werden 2 wandfragmenten verzameld. Het rood aardewerk bevatte 2 passende bodemfragmenten van een kan met vlakke bodem en 4 spaarzaam geglazuurd wandfragmenten waarvan 3 extern beroet. De kuil is te dateren in de late middeleeuwen.

Spoor 21

Uit deze kuil werden 2 wandscherven grijs aardewerk en wandscherven rood aardewerk verzameld. 1 randfragment rood aardewerk met intern loodglazuur en externe roet is afkomstig van een steelpan/kom. De context is te dateren in de late middeleeuwen.

Spoor 24

Uit deze kuil werd 1 wandfragment grijs aardewerk gerecupereerd, te dateren in de late middeleeuwen.

Spoor 26, 27 en 28

Uit deze kuilen werd telkens 2 wandfragmenten grijs aardewerk verzameld. Uit kuil S28 werd bijkomend nog een bodemfragment rood aardewerk van een pan met interne loodglazuur en extern roet gehaald. De kuilen worden gedateerd in de late middeleeuwen.

Spoor 33

Uit de vulling van deze kuil werden een wand- en bodemfragment van een teil in rood aardewerk verzameld. De context is te dateren in de late middeleeuwen.

6.4.2 Dierlijk Bot

Uit 10 verschillende contexten werd dierlijk bot verzameld. De splitslijst is terug te vinden in bijlage. Sommige stukken bot vertonen hak- en snijsporen. Vermoedelijk gaat het om slacht- en/of consumptieafval.

Spoor 1

Phalange van een paard.

Spoor 2

Botsplinters van een groot zoogdier met hak- en snijsporen. Een sterk verbrand *humerus*fragment (bovenarm) en enkele verbrande botsplinters van een middelgroot zoogdier.

Spoor 7

2 schedelfragmenten en een *phalange* van een rund. Een *femur* (dijbeen) van een vogel.

Spoor10

Een onderkaak met kiezen van een rund.

Spoor 13

Een bekken-, ribfragment en botsplinter van een middelgroot zoogdier.

Spoor 18

Een kies van een varken, wervel- en ribfragmenten van een middelgroot zoogdier met hak- en snijsporen, een ribfragment van een groot zoogdier (juveniel), een schedelfragment van een schaap/geit en een *calcaneus* van een rund.

Spoor 19

Een kieuwboogfragment van een vis, een *ulna* (ellepijp), *talsometatarsus* (middenvoet bij zoogdieren) van een kip. Verder nog een pijpbeenfragment van een middelgroot zoogdier.

Spoor 21

Botsplinters van een *tibia* (scheenbeen) van een groot zoogdier.

Spoor 23

Een pelvisfragment (bekken) van een middelgroot zoogdier en een *calcaneus* van een schaap/geit.

Spoor 25

Botsplinters van een middelgroot zoogdier.

6.4.3 Andere (leer, metaal, bouw materiaal, natuursteen)

Uit context S1 werden enkele leren strips van schoeisel (afgesneden) verzameld. Uit kuil S21 werd een ijzeren nagel verzameld. Uit S1 werd een fragment van een nok gerecupereerd. Uit S24 werd een fragment van daktegels gehaald. Uit S2 werd een stuk natuursteen (secundair verbrand) verzameld.

6.5 Assesment stalen

Enkele contexten in werkput 1 werden bemonsterd met het oog op eventueel vervolgonderzoek. De monsterlijst is in bijlage te bezichtigen. Ter hoogte van de humeuze kuil S13 werd een pollenbak geslagen en een bulkmonster (zaden en vruchten, 10l) genomen. In de vermoedelijk grachtvulling S7.1 en S8 werd een pollenbak geslagen. 2 emmers van telkens 10l werden bemonsterd ter hoogte van S2. Ter hoogte van de humeuze kuil S12 werd 1 emmer van 10l bemonsterd.

De uitwerking van deze monsters kan plaatsvinden bij het eventueel vervolgonderzoek.

6.6 Assesment conservatie

Geen van de artefacten komt in aanmerking voor conservatie. Alle vondsten werden verpakt volgens de regels van de kunst²⁶.

6.7 Datering en interpretatie

Het bureauonderzoek schied een bepaalde archeologische verwachting omtrent het plangebied. Gezien de ligging binnen de historische stadskern en de resultaten van enkele archeologische opgravingen in de nabijheid van het plangebied was er een zekere verwachting van sporen vanaf de vroege middeleeuwen²⁷ tot de nieuwste tijden. Hieronder wordt een chronologisch overzicht gegeven van de aangetroffen resten binnen het plangebied en gekaderd binnen de historische ontwikkeling van Lo.

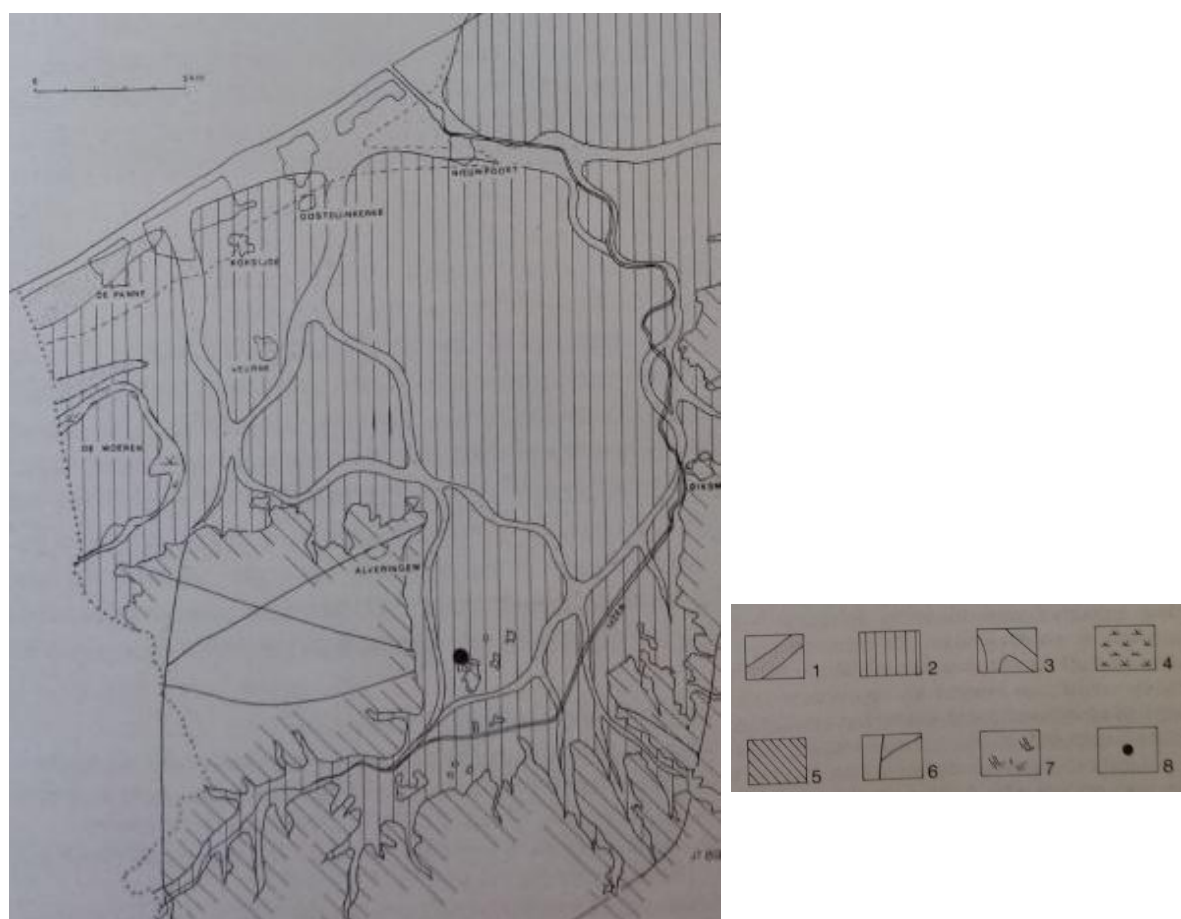
6.7.1 Kleiige afzetting (vroege middeleeuwen?)

In elke proefput werd de onaangeroerde grond bereikt. In proefput 1 betrof dit een geelbeige tot blauwig (reductie) zand. De moederbodem bevond zich op een minimale diepte van +3,96m TAW of -1,10m t.o.v. het huidige loopniveau. In werkputten 2 en 3 manifesteerde de moederbodem zich op een TAW van circa +3,89m TAW of op een diepte

²⁶ Cools A., 2009, Inpakken, Een Kunst, Handleiding, Onroerend Erfgoed.

²⁷ Op de site Lo-Reninge Schaardeke ten noordwesten van ons plangebied dateren de oudste sporen uit de late 9de – 10de eeuw. (JANSSENS, 2016, p. 86)

van -1,2m. De onaangeroerde grond had een grijsgroene kleur en kleiig. De klei is van mariene of estuariene oorsprong en dekte in deze 2 werkputten een oude bodem af. Deze begraven bodem lag op een diepte van +3,39m TAW. De afwezigheid van een begraven B-horizont (bodenvorming) en de lithologische homogeniteit van alle horizonten wijst op een korte periode van bodemontwikkeling. Dat betekent dat de verlandingsomstandigheden in de omgeving van werkputten 2 en 3 van tamelijk korte duur waren en dat deze bodem snel weer afgedekt raakte. Mogelijks situeert deze verlanding voor de periode van de vroege/volle middeleeuwen maar dateerbaar materiaal ontbrak. Ter hoogte van de landelijke site Lo-Reninge Schaerdeke en Lo-Reninge Wetstraat werd zoals reeds vermeld ook een dergelijke verlandingshorizont aangetroffen. Vanaf de laat-romeinse periode teisterden zeedoorbraken ook de omgeving van Lo. Met uitzondering van enkele hoger gelegen delen werd het "Plateau van Lo" met klei overdekt. Vermoedelijk is de aangetroffen groengrijze klei binnen ons plangebied dit overstromingsdek. Twee actieve geulen, de oorspronkelijke Ijzergeul (ten westen) en de Alveringemgeul (ten oosten van Lo) omsloten het gebied. Het landschap werd in de vroege middeleeuwen herschapen in een schorregebied dat door de mens in de loop van de vroege/volle middeleeuwen na bedijking en afwatering omgevormd werd tot landbouwgebied.²⁸ Het binnen deze periode dat de eerste sporen binnen ons plangebied voorkomen en ook de ontwikkeling van de motte tot stand kwam.

Figuur 53 De omgeving van Lo in de vroege middeleeuwen. Legende: 1. Duingebied; 2. Wad, schorre; 3. Geul; 4. Veengebied; 5. Zandleemgebied; 6. Romeins weggennet of restanten ervan; 7. Restanten van Romeinse percelering; 8. Ligging stad Lo. (bron: Termote, J. & Van Acker, J. 1990,, p.13)

²⁸ TERMOTE J. & VAN ACKER, J. 1990,, p. 12.

6.7.2 Oudste sporen binnen het plangebied

De oudste gedateerde sporen binnen het plangebied bevonden zich in werkput 1. Op basis van het aangetroffen diagnostisch materiaal kon S7 gedateerd worden in de periode 950-1100. Morfologisch heeft het spoor de kenmerken van een gracht. De grachtstructuur heeft een noordoost-zuidwest oriëntatie. Hoewel verleidelijk, kan praktisch met zekerheid gezegd worden dat het niet om de gracht van het opperhof gaat (zie verder). Ook S8 kan nog tot deze grachtstructuur behoren. S7 zou dan eventueel een recentere uitgraving van de gracht kunnen zijn. S8 bevond zich stratigrafisch op het onderste niveau in deze werkput, evenals S14 (op profiel 2). Beide lagen hadden min of meer dezelfde morfologische kenmerken (sterk zandig en grijsblauwe kleur). Hoe S14 te interpreteren is nog onduidelijk. Betreft het hier ook een grachtstructuur of poel? Hoe dan ook kunnen de spoor geïnterpreteerd worden als een eerste in gebruik name van het plangebied aan het begin van de volle middeleeuwen.

Spoor	Aard	Datering
1	<i>ophogingspakket</i>	<i>1200-1500 (eerder eind)</i>
2	<i>afvalkuil</i>	<i>1000-1200</i>
7	<i>gracht?</i>	<i>950-1200</i>
8	<i>gracht?</i>	<i>900-1500</i>
10	<i>ophogingspakket</i>	<i>1200-1500</i>
12	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
13	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
18	<i>kuil</i>	<i>1300-1400</i>
19	<i>kuil</i>	<i>1300-1450</i>
20	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
21	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
24	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
26	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
27	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
28	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>
33	<i>kuil</i>	<i>1200-1500</i>

Figuur 54 Tabel met gedateerde sporen aan de hand van het aardewerk uit de opvulling.

Termote J. kadert de ontwikkeling van de mottestructuur vanuit de 9de eeuwse verdedigingsgordel maar waarschijnlijker situeert de oprichting van de motte zich in de loop van de 11de eeuw. In Vlaanderen gaan de oudste mottekastelen terug tot het midden van de 11de eeuw met de 12de eeuw als bloeiperiode²⁹. Voor Lo leverden topografisch en toponymisch onderzoek het bewijs dat de motte zich in de noordwestkwadrant van de stad bevond.³⁰ Op basis van de lokalisering van de mottestructuur met de typische tweeledige structuur namelijk opperhof en neerhof werd een deel van de gracht van het opperhof verwacht binnen het plangebied (zie figuur 10). Er kan met zekerheid gesteld worden dat de gracht van de mottestructuur niet werd aangesneden tijdens het onderzoek. Dergelijke

²⁹ BERKERS M., 2008, 24.

³⁰ TERMOTE J. & VAN ACKER, J. 1990,, p. 14.

grachten, en zeker de gracht van het opperhof, konden wel 20m breed tot 5m diep zijn³¹. Waar deze gracht zich precies bevindt is onduidelijk. Wel kunnen enkele archeologische sporen in de periode van het mottekasteel geplaatst worden. Het gaat om afvalkuil S2 en de kuilen S12 en S13 in werkput 1. Opvallend aan deze kuilen waren de steile wanden, vlakke bodem en de organische tot humeuze lenzen. Door hun morfologische kenmerken lijken de kuilen zich in de ambachtelijke sfeer te bevinden. Ook de aanwezigheid van schelpengruisverschraald aardewerk past binnen deze context. De activiteiten situeerden zich op het neerhof waar o.a. gebouwen stonden die te maken hadden met dergelijke activiteiten maar ook economische handelingen en meer residentiële gebouwen. In enkele gevallen stond op het neerhof een castrale kapel die later uitgroeide tot de parochiekerk, wat in Lo (Sint-Pieterskerk) het geval was. De aangetroffen kuil (S2, S12, S13) tonen opvallende gelijkenissen met enkele kuilen gevonden tijdens het vooronderzoek ter hoogte van het plangebied Lo Oude Eiermarkt 9³².

6.7.3 Late middeleeuwen

Reeds in de 12de eeuw en zeker vanaf de 13de eeuw worden verschillende mottekastelen verlaten of aangepast.³³ Tijdens de 12de de – 13de eeuw ligt Lo langs de handelsas Ieper-Nieuwpoort en won het als nijverheidscentrum aan belang. Het is in dit licht dat de laatmiddeleeuwse sporen (S18, S19, S20, S21, S21, S24, S26, S27, S28, S33) kunnen geplaatst worden. Het betreft zowel kleinere als middelgrote sporen, uitgegraven in de grijsgroene klei, waarvan de grootste eventueel als winningskuilen geïnterpreteerd kunnen worden. Sommige dieper aangelegde kuilen kunnen mogelijk ook in de ambachtelijke sfeer geplaatst worden zoals S24 en S27 (profiel 4). Dergelijke kuilen werden ook aangetroffen op de site van de 'Grauwe Zusters'³⁴, ten zuiden van de markt van Lo. In werkput 1 werd nog een bakstenen waterput aangetroffen waarvan de groottes zeker al in de late middeleeuwen in gebruik waren. Als laatste kunnen nog twee ophogingspakketten vermeld worden. S1 ter hoogte van werkput 1 heeft een minimale dikte van 40cm en moet eerder in de overgang late middeleeuwen/nieuwe tijden gedateerd worden. Voor het ophogingspakket ter hoogte van werkput 2 is er geen diagnostisch materiaal voorhanden.

6.8 Onderzoeksvragen

Hoe diep bevindt zich het archeologisch niveau?

Ter hoogte van werkput 1 bevindt het archeologisch niveau zich op een diepte van +4,4m TAW of 60cm onder het maaiveld. In werkput 2 situeert het niveau zich op +4m TAW of 80cm onder het huidige loopniveau. In werkput 3 lag het niveau op +3,8m TAW of 80cm onder het straatniveau.

In hoeverre is het plangebied verstoord?

³¹ BERKERS M., 2008, 24.

³² BOT B. & VANBRABANT E., 2020, pp. 77-79.

³³ BERKERS M., 2008, 25.

³⁴ Bartholomieux B. & Acke B. 2011: Archeologische opgraving Klooster Grauwe Zusters Lo-Reninge (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport - augustus 2011. Rapport 2011/14.

Binnen het plangebied bevinden zich 1 massieve fundering (werkput 2) 1 recente kelder, 2 recente beerputten en 1 betonnen waterput.

Hoeveel archeologische niveaus kunnen onderscheiden worden?

In werkput 1 kunnen 2 archeologische niveau worden onderscheiden. Één niveau bevindt zich op +4,4m TAW, het tweede niveau situeert zich ter hoogte van de moederbodem op +3,89m TAW. Ter hoogte van werkputten 2 en 3 bevindt zich 1 archeologisch niveau, op een TAW tussen +4m en +3,8m.

Wat is de aard, omvang, datering, en conservatie van de aangetroffen archeologische resten? Hoe is de opbouw van de chronologie van de aanwezige archeologische resten? Wat is de onderlinge samenhang tussen de sporen en structuren? Welke specifieke activiteiten (bewoning, ambachtelijke activiteiten) hebben binnen het onderzoeksgebied plaatsgevonden? Wat zijn de materiële aanwijzingen hiervoor? Passen deze in de historische context van de locatie? Wat is de datering en samenstelling van de aangetroffen ophogingslagen? Uit welke periode dateren de vondsten? Kan er een functionele interpretatie aan gegeven worden?

Tijdens de prospectie werden verschillende kuilen (afvalkuilen, winningskuilen), een grachtstructuur, ophogingslagen en een waterput gevonden. De oudste sporen dateren uit de 10de eeuw. Enkele kuilen hebben vermoedelijk met ambachtelijke activiteiten (activiteiten op het neerhof?) te maken. Opvallend was de grote graad van complexiteit aan de oostelijke zijde van het plangebied (werkput 1). Ter hoogte van deze put bevindt zich een site met complexe stratigrafie. Meer naar het westen was de stratigrafie minder complex. Het sporenbestand kent een goede bewaring en bevindt zich relatief dicht bij het oppervlak. Het aardewerk gevonden binnen de verschillende contexten is typisch huishoudelijk afval. Het schelpengruisverschaald aardewerk past dan eerder binnen ambachtelijke context.

Moet er, op basis van de archeologische resten, een vlakdekkend vervolgonderzoekonderzoek plaatsvinden? Wat is de ruimtelijke afbakening van het vervolgonderzoek? Welke vragenstellingen dienen geformuleerd worden voor een vervolgonderzoek?

Gezien densiteit van de archeologische sporen binnen het plangebied, hun aard en hun datering kan er worden besloten dat het plangebied een groot archeologisch potentieel heeft. De werken zijn van dien aard (onderkeldering) dat quasi het volledige bodemarchief zal worden uitgegraven en daarbij het archeologisch erfgoed ongedocumenteerd zal verdwijnen. Om die reden wordt een vervolgtraject geadviseerd in de vorm van een opgraving. De modaliteiten van deze opgraving worden beschreven in het programma van maatregelen.

7 Besluit

De prospectie met ingreep in de bodem ter hoogte van Lo Oude Eiermarkt 6 werd uitgevoerd naar aanleiding van stedenbouwkundige handelingen. De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwe fietsenwinkel met woonst en ondergronds niveau.

In totaal werden 3 proefputten aangelegd binnen het plangebied. Dit was voldoende om een correcte inschatting te maken van het kennispotentieel van het aanwezige archeologische erfgoed. Het onderzoek toonde aan dat het plangebied een groot archeologisch potentieel heeft. Aan de oostelijke zijde van het plangebied werden diverse archeologische sporen aangetroffen binnen een stratigrafisch complex verhaal, waarvan de oudste teruggaan tot de 10de eeuw. Sommige sporen kunnen vermoedelijk in verband gebracht worden met ambachtelijke activiteiten, al dan niet gelegen binnen het neerhof. Van de gracht van het opperhof, één van de onderzoeksvragen, werd evenwel geen restant teruggevonden. Aan de westelijke zijde van het plangebied was het archeologisch verhaal beduidend minder complex en bevinden de sporen zich op één archeologisch niveau. Deze sporen kunnen hoofdzakelijk in de late middeleeuwen gedateerd worden.

Gezien de aard van de werken en het kennispotentieel dringt een vervolgonderzoek zich op .

8 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2021

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

NGI Cartesius

Baeteman, C. (2007). De ontstaansgeschiedenis van onze kustvlakte, in: De Grote Rede 18. De Grote Rede: Nieuws over onze Kust en Zee, 18: pp. 2-10.

Baeyens N., Dyselinck T., Van Remoorter O., De Mulder J., Janssens N., Swaelens C. & Vanden Borre J., 2018. *Archeologisch onderzoek Alveringem-Maldegem Lot 3: Fluxys-Aanleg van een aardgasvervoersinfrastructuur*. BAAC Vlaanderen Rapport Nr 577.

Bartholomieux B. & Acke B. 2011: *Archeologische opgraving Klooster Grauwe Zusters Lo-Reninge (prov. West-Vlaanderen). Basisrapport - augustus 2011*. Rapport 2011/14.

Berkers M., 2008, Machtige Heuvels. Mottekastelen in West-Vlaanderen (8.) en Dunkerque (Fr.), In: Deckers, P. et al., *Terra Incognita 3. Annual Review of Archaeological Master Research in Flanders (Belgium)*, p. 23-29.

Bot B & Vanbrabant E., 2020, Lo Oude Eiermarkt 9, Prospectie met ingreep in de bodem, Ruben Willaert nv.

Cools A., 2009, *Inpakken, Een Kunst, Handleiding*, Onroerend Erfgoed.

De Groote K., 2008: *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de – 16de eeuw)*. Brussel (Relicta Monografieën 1).

Hillewaert, B. & Ryckaert, M. 2019. *Op het Raakvlak van twee landschappen*.

Janssens N. 2016: *Archeologisch onderzoek Lo-Reninge Schaerdeke*. BAAC Vlaanderen Rapport 235.

Verhaeghe F. 1988: Middeleeuwse en latere ceramiek te Brugge. Een inleiding. In: De Witte H.(red.), *Brugge onder-zocht. Tien jaar stadsarcheologisch onderzoek*, Brugge, 71-114.

Verhaeghe F. & Hillewaert B. (m.m.v. Hollevoet Y. & De Groote K.) 1991a: Aardewerk uit de oude Burgfase. In: De Witte H. (red.), *De Brugse Burg. Van grafelijke versterking tot moderne stadskern*, Brugge, 149-165.

Demolon P. & Verhaeghe F. 1993: *La céramique du Vème-Xème siècle dans le nord de la France et la Flandre belge: état de la question*. In: Piton D.(éd.), *La céramique du Vème au*

Xème siècle dans l'Europe du nord-ouest. Actes du Colloque d'Outreau (10-12 avril 1992), Numéro hors-série de Nord-Ouest Archéologie, 385-407.

Routier J.-C. 1998: La céramique carolingienne du Xe siècle de Saint-Omer, *Revue du Nord* tome LXXX, n° 328, *Archéologie de la Picardie et du Nord de la France*, 51-67.

Routier J.-C. 2006: Céramiques médiévales des Xe et XIe siècles en Flandre et sur le littoral du Nord-Pas-de-Calais. In: Hincker V. & Husi P. (éds.): *La céramique du haut Moyen Age (Ve-Xe siècles) dans la nord-ouest de l'Europe. Bilan et perspectives dix ans après le colloque d'Outreau. Actes du Colloque de Caen 2004*, Condé-sur-Noireau, 2006, 267-286.

Termote, J. 2004. *Het stadhuis van Lo-Reninge – Oude Eiermarkt 9, Lo-Reninge – bouwhistorische opanme*, 50 p.

Termote, J. & Van Acker, J. 1990: Het landschap rond Lo en het ontstaan van de stad, *Lo Parel van de Westhoek*, pp. 11-19.

Tys D. 2002. De inrichting van een getijdenlandschap. De problematiek van de vroegmiddeleeuwse nederzettingsstructuur en de aanwezigheid van terpen in de kustvlakte: het voorbeeld van Leffinge (gemeente Middelkerke, prov. West-Vlaanderen), in: *Archeologie in Vlaanderen VIII - 2001/2002*, pp. 257-279

van den Dorpel A.C. & Genbrugge S., 2019: *Archeologische opgraving te Brugge 'Brugpap' (Oostendse Steenweg)*. Ruben Willaert Rapport 116, Brugge.

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen*. Universiteit Gent.

9 Bijlagen

9.1 Plannenlijst

Algemeen grondplan, allesporenplan

Profielenplan: schaal 1/20

9.2 Sporenlijst

2022G3
LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

SPORENLIJST

SPOORNR	PUTNR	VLAKNR	VULLINGNR	AARDSPoor	TINT	HOOFDKLEUR	NEVENKLEUR	TEXTUUR	INSLUITSEL	GEVLEKT	OPMERKING
1	1	1	1	LG	DONKER	ZW	ZW	KZ1		HETEROGEEN	LAAG
2	1	1	1	KL	ZEER DONKER	ZW	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
2	1	2	1	KL	ZEER DONKER	ZW	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
2	1	3	1	KL	ZEER DONKER	ZW	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
3	1	1	1	MR	LICHT	GR	BE	XXX	BKS	HETEROGEEN	MUUR
4	1	1	1	LG	MIDDEN	BE	GR	KZ2		HETEROGEEN	VULLING
5	1	2	1	KL	LICHT	BR	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
6	1	2	1	KL	MIDDEN	BR	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
6	1	3	1	KL	LICHT	BE	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
7	1	2	1	KL	DONKER	BR	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
7	1	3	1	KL	DONKER	ZW	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
8	1	2	1	KL	LICHT	BL	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
8	1	3	1	KL	LICHT	GR	BL	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
8	1	3	2	KL	LICHT	GR	BL	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
9	1	2	1	KL	LICHT	BE	GR	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
10	1	2	1	KL	DONKER	GR	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
10	1	3	1	LG	MIDDEN	GR	BL	KZ1		HETEROGEEN	LAAG
11	1	2	1	KL	DONKER	BR	ZW	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
12	1	2	1	KL	MIDDEN	BR	BL	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
12	1	3	1	KL	MIDDEN	BR	BL	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
13	1	2	1	KL	DONKER	ZW	WT	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
13	1	3	1	KL	DONKER	ZW	WT	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
14	1	2	1	LG	LICHT	BE	BL	KZ1		HETEROGEEN	LAAG
14	1	3	1	LG	LICHT	BE	BL	KZ1		HETEROGEEN	LAAG
14	1	3	2	LG	LICHT	BL	BE	KZ1		HETEROGEEN	LAAG
15	1	3	1	KL	MIDDEN	GR	BL	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
16	1	3	1	KL	MIDDEN	BR	BE	KZ1		HETEROGEEN	KUIL
17	1	3	1	WA	MIDDEN	RO	BR	XXX	BKS	HETEROGEEN	WATERPUT
18	2	1	1	LG	DONKER	BR	ZW	KZ2		HETEROGEEN	LAAG
19	2	1	1	KL	MIDDEN	BR	GR	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
20	2	1	1	KL	DONKER	BR	GR	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
21	2	1	1	KL	DONKER	BR	ZW	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
22	2	1	1	KL	DONKER	BR	ZW	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
23	2	1	1	LG	DONKER	BR	ZW	KZ2		HETEROGEEN	LAAG
24	2	1	1	KL	MIDDEN	BR	GN	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
25	2	1	1	KL	MIDDEN	BR	GN	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
26	2	1	1	KL	DONKER	BR	GN	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
27	2	1	1	KL	DONKER	BR	ZW	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
28	2	1	1	KL	DONKER	ZW	BR	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
29	2	1	1	LG	MIDDEN	GN	BR	KZ2		HETEROGEEN	LAAG
30	3	1	1	RIO	LICHT	GR	RZ	XXX	BKS	HETEROGEEN	RIOOL
30	3	1	2	RIO	LICHT	GR	RZ	XXX	BKS	HETEROGEEN	RIOOL
30	3	1	3	RIO	MIDDEN	GR	BR	KZ2		HETEROGEEN	RIOOL VULLING
31	3	1	1	KL	DONKER	GR	GN	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
32	3	1	1	KL	DONKER	GR	BR	KZ2	MX	HETEROGEEN	KUIL
33	3	1	1	KL	DONKER	GR	GN	KZ2		HETEROGEEN	KUIL
34	3	1	1	LG	MIDDEN	GN	GR	KZ2		HETEROGEEN	LAAG

LOUU-22 Lo Oude Eiermarkt

SPOORNR	PUTNR	VLAKNR	VULLINGNR	AARDSPoor	TINT	HOOFDKLEUR	NEVENKLEUR	TEXTUUR	INSLUITSEL	GEVLEKT	OPMERKING
34	3	1	2	LG	MIDDEN	GN	GR	KZ2		HETEROGEEN	LAAG
999	1	1	1	REC	MIDDEN	GR	GR	XXX		HETEROGEEN	RECENTE VERSTORING, PAAL
999	2	1	1	REC	LICHT	WT	GR	XXX		HETEROGEEN	RECENTE VERSTORING, FUNDERING

9.3 Vondstenlijst

Gesplitste lijst aardewerk

Gesplitste lijst dierlijk botmateriaal

VONDST NR	PUTNR	VLAKNR	SPOORNR	VULLINGNR	INHOUD	ARTEFACTTYPE	SOORT	AANTAL	GEWICHT	OPMERKING	PERIODE	PERIODE SPECIFIEK	VERZAMEL	X	Y	Z
1	1	1	1	1	AWG	GRS	onbepaald	1	9,00	1 wandfragment, grof baksel, grove afwerking	MEvol		AANV	36139,93	186895,47	4,21
1	1	1	1	1	AWG	GRS	onbepaald	3	10,00	3 wandfragmenten, fijner baksel	LME		AANV	36139,93	186895,47	4,21
1	1	1	1	1	AWG	ROOD	MAI:1, grape	1	12,00	1 randfragment, spaarzaam geglazuurd	LME		AANV	36139,93	186895,47	4,21
5	1	1	2	1	AWG	SCHELPGRUISVERSCHRAALD	onbepaald	3	128,00	3 wandfragmenten	MEvol/LME	11de-12de eeuw	AANV	36141,33	186898,38	4,27
5	1	1	2	1	AWG	GRS	onbepaald	9	203,00	9 wandfragmenten waarvan aantal sterk secundair verbrand en vervormd	MEvol/LME		AANV	36141,33	186898,38	4,27
13	1	2	2	1	AWG	SCHELPGRUISVERSCHRAALD	MAI:2, open vorm	16	1052,00	3 randfragmenten, 13 wandfragmenten, aantal scherven met secundaire verbrandingsspor en, aantal dikwandige fragmenten	MEvol/LME	11de-12de eeuw	TROF	36141,59	186898,52	3,93
13	1	2	2	1	AWG	GRS	MAI:4, kogelpot	29	794,00	6 randfragmenten, 23 wandfragmenten,	MEvol/LME	11de-12de eeuw	TROF	36141,59	186898,52	3,93

										aantal scherven sterk secundair verbrand en vervormd						
13	1	2	2	1	AWG	GRS	MAI:1, open vorm	1	53,00	1 randfragment, met duimindruk	MEvol/ LME		TROF	36141, 59	186898, 52	3,93
17	1	3	2	1	AWG	SCHELPGRUISVERSCHR AALD	onbepaald	3	183,00	3 wandfragmenten	MEvol/ LME	11de- 12de eeuw	AANV	36141, 49	186898, 53	3,58
17	1	3	2	1	AWG	GRS	MAI:2, kogelpot	5	134,00	2 randfragmenten, 3 wandfragmenten, 1 randfragment lijkt sterk op KDG L12C (datering daar: 12b-13a)	MEvol/ LME	11de- 12de eeuw	AANV	36141, 49	186898, 53	3,58
15	1	3	7	1	AWG	SCHELPGRUISVERSCHR AALD	MAI:1, open vorm	1	56,00	1 randfragment	ME	9de- 11de eeuw	AANV	36140, 91	186895, 06	3,54
45	1	3	7	1	AWG	GRS	onbepaald	1	4,00	1 wandfragment, grof zandig baksel met kwartskorrels	MEvol		PRO	36142, 06	186896, 26	3,69
45	1	3	7	1	AWG	PAFFRATH	onbepaald	1	6,00	1 wandfragment, bladerdeegachtig baksel, intern en extern gesmoord	MEvol	late 10de- vroege 13de eeuw	PRO	36142, 06	186896, 26	3,69
16	1	3	8	2	AWG	GRS	onbepaald	2	25,00	2 wandfragmenten, extern beroet, fijn baksel, vermoedelijk LME	MEvol/ LME		AANV	36141, 14	186894, 45	3,54
12	1	2	10	1	AWG	GRS	onbepaald	2	43,00	2	ME		AANV	36140,	186894,	3,88

										wandfragmenten				38	58	
14	1	2	12	1	AWG	GRS	onbepaald	1	7,00	1 wandfragment, extern beroet, fijn baksel, vermoedelijk LME	MEvol/LME		TROF	36138,05	186898,34	3,85
10	1	2	13	1	AWG	GRS	onbepaald	3	33,00	3 wandfragmenten	ME		TROF	36139,98	186895,46	3,79
41	1	3	13	4	AWG	GRS	onbepaald	1	35,00	1 wandfragment, extern beroet	LME		PRO	36139,52	186898,76	3,87
19	2	1	18	1	AWG	ROOD	onbepaald	1	9,00	1 wandfragment, extern beroet, intern loodglazuur	LME		AANV	36118,11	186888,42	4,06
19	2	1	18	1	AWG	GRS	MAI:1, voorraadpot	5	178,00	1 randfragment (lijkt op randtype KDG L45C), 4 wandfragmenten, rand voorzien van draperiedecor	LME	14de eeuw	AANV	36118,11	186888,42	4,06
19	2	1	18	1	AWG	STG	MAI:1, kan	1	18,00	1 bodemfragment, Siegburg	LME	14de-15de eeuw	AANV	36118,11	186888,42	4,06
21	2	1	19	1	AWG	GRS	onbepaald	1	7,00	1 wandfragment	LME		AANV	36116,65	186888,68	3,97
21	2	1	19	1	AWG	ROOD	MAI:1, kom?	7	285,00	1 bodemfragment, 6 wandfragmenten waarvan 1 met horizontaal oor, extern beroet, intern spaarzaam geglazuurd	LME		AANV	36116,65	186888,68	3,97

21	2	1	19	1	AWG	ROOD	MAI:1, grape	10	240,00	10 wandfragmenten waarvan 1 met aanzet oor, extern beroet, intern en extern spaarzaam geglazuurd	LME		AANV	36116, 65	186888, 68	3,97
21	2	1	19	1	AWG	STG	MAI:1, kan	2	130,00	1 bodemfragment, 1 randfragment (randtype KDG Langerwehe kantype III)	LME	14de- eerste helft 15de eeuw	AANV	36116, 65	186888, 68	3,97
23	2	1	20	1	AWG	GRS	onbepaald	2	8,00	2 wandfragmenten	MEvol/ LME		AANV	36115, 29	186889, 17	3,93
23	2	1	20	1	AWG	ROOD	onbepaald	4	61,00	4 wandfragmenten, spaarzaam geglazuurd, 3 extern beroet	LME		AANV	36115, 29	186889, 17	3,93
23	2	1	20	1	AWG	ROOD	MAI:1, kan?	2	66,00	2 passende bodemfragmenten, vlakke bodem, ongeglaazuurd	LME		AANV	36115, 29	186889, 17	3,93
26	2	1	21	1	AWG	GRS	onbepaald	2	15,00	2 wandfragmenten	MEvol/ LME		TROF	36112, 97	186890, 37	3,74
26	2	1	21	1	AWG	ROOD	onbepaald	2	9,00	2 wandfragmenten, loodglazuur	LME		TROF	36112, 97	186890, 37	3,74
26	2	1	21	1	AWG	ROOD	MAI:1, kom/steelp an	1	21,00	1 randfragment, extern beroet, intern loodglazuur	LME		TROF	36112, 97	186890, 37	3,74
29	2	1	24	1	AWG	GRS	onbepaald	1	3,00	1 wandfragment	MEvol/ LME		TROF	36112, 41	186888, 42	3,76

31	2	1	26	1	AWG	GRS	onbepaald	2	26,00	2 wandfragmenten	MEvol/ LME		TROF	36109, 95	186891, 01	3,64
32	2	1	27	1	AWG	GRS	onbepaald	2	13,00	2 wandfragmenten	LME		TROF	36108, 84	186890, 3	3,6
33	2	1	28	1	AWG	GRS	onbepaald	2	9,00	2 wandfragmenten, extern beroet	LME		TROF	36109, 05	186891, 21	3,59
33	2	1	28	1	AWG	ROOD	pan?	1	12,00	1 bodemfragment, extern beroet, intern loodglazuur	LME		TROF	36109, 05	186891, 21	3,59
34	3	2	5000	1	AWG	ROOD	MAI:1, teil?	2	101,00	1 wandfragment, 1 bodemfragment met aangeknepen standvin	LME		PRO	36093, 38	186894, 38	3,97

Dierlijk bot (gesplitste lijst)

VONDST	PUTN	VLAKN	SPOORN	VULLINGN	INHOUD	ARTEFACTTYP	SOORT	AANTA	GEWICH	OPMERKING	PERIODE	PERIODE SPECIE	VERZAME	X	Y	Z
2	1	1	1	1	ODB	BOT	paard	1	107,00	phalange	XXX		AANV	36140,07	186895,57	4,17
6	1	1	2	1	ODB	BOT	groot zoogdier	3	67,00	botsplinters met hak- en snijsporen	XXX		AANV	36141,21	186898,44	4,26
7	1	2	7	1	ODB	BOT	rund	1	21,00	schedelfragment	XXX		AANV	36141,51	186896,08	3,89
9	1	2	10	1	ODB	BOT	rund	1	226,00	onderkaakfragment met kiezen	XXX		AANV	36140,53	186894,51	3,89
11	1	2	13	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	3	6,00	1 bekkenfragment, 1 ribfragment, 1 botsplinter	XXX		TROF	36139,75	186895,46	3,79
18	1	3	2	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	1	4,00	1 humerusfragment, sterk verbrand	XXX		AANV	36141,58	186898,48	3,61
20	2	1	18	1	ODB	BOT	varken	1	10,00	kies	XXX		AANV	36118,15	186888,93	4
20	2	1	18	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	2	10,00	wervelfragment, ribfragment, hak- en snijsporen	XXX		AANV	36118,15	186888,93	4
20	2	1	18	1	ODB	BOT	groot zoogdier	1	21,00	ribfragment, juveniel	XXX		AANV	36118,15	186888,93	4
20	2	1	18	1	ODB	BOT	schaap/geit	1	30,00	schedelfragment	XXX		AANV	36118,15	186888,93	4
20	2	1	18	1	ODB	BOT	rund	1	60,00	1 calcaneus	XXX		AANV	36118,15	186888,93	4
22	2	1	19	1	ODB	BOT	vis	1	1,00	kieuwboogfragment	XXX		AANV	36116,47	186888,59	3,98
22	2	1	19	1	ODB	BOT	kip	2	3,00	ulna, tarsometatarsus, juveniel	XXX		AANV	36116,47	186888,59	3,98
22	2	1	19	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	1	20,00	pijpbeenfragment	XXX		AANV	36116,47	186888,59	3,98
24	2	2	23	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	1	24,00	pelvisfragment	XXX		PRO	36116,75	186890,45	4,06
24	2	2	23	1	ODB	BOT	schaap/geit	1	10,00	calcaneus	XXX		PRO	36116,75	186890,45	4,06
25	2	1	25	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	1	2,00	botsplinter	XXX		TROF	36113,14	186891,76	3,72
27	2	1	21	1	ODB	BOT	groot zoogdier	1	10,00	botsplinter, vermoedelijk tibia	XXX		TROF	36113,15	186890,24	3,8
43	1	3	2	1	ODB	BOT	middelgroot zoogdier	2	3,00	botsplinters, verbrand	XXX		PRO	36141,94	186898,53	3,95
46	1	3	7	1	ODB	BOT	rund	2	54,00	schedelfragment, phalange	XXX		PRO	36142,04	186896,32	3,65
46	1	3	7	1	ODB	BOT	vogel	1	3,00	femur	XXX		PRO	36142,04	186896,32	3,65
46	1	3	7	1	ODB	BOT	groot zoogdier	2	15,00	schedelfragmenten?	XXX		PRO	36142,04	186896,32	3,65

9.4 Monsterlijst

2022G3

MONSTERLIJST

LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

VONDSTNR	PUTNR	VLAKNR	SPOORN	VULLINGNR	MONSTER	VERZAMEL	OPMERKING	X	Y
35	1	3	13	3	MP	PBM	PR2-LG13.3-13.4-13.5	36138,85	186898,74
36	1	3	7	1	MP	PBM	PR2-SP7.1-SP8	36142,1	186895,92
37	1	3	12	1	MA	BUL	PR2	36138,25	186898,71
38	1	3	2	1	MA	BUL	PR2	36141,25	186898,82
39	1	3	2	1	MA	BUL	PR2	36141,6	186898,83
40	1	3	13	4	MA	BUL	PR2-LG13.4	36139,79	186898,73

9.5 Fotolijst

2022G3

FOTOLIJST

LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

BESTAND	SOORT	PUT	VLAK	SPOOR	PROFIELNUMMER	VONDSTNUMMER	OPMERKING
LOOU-22_P1_SP13.3_13.4_13.5_VO35_637959099621073943.jpeg	VO	1	3	13.3_13.4_13.5		35	POLLENBAK
LOOU-22_P1_SP13.3_13.4_13.5_VO35_637959099591312827.jpeg	VO	1	3	13.3_13.4_13.5		35	POLLENBAK
LOOU-22_P1_SP7.1_8_VO36_637959097367564464.jpeg	VO	1	3	7.1_8		36	POLLENBAK
LOOU-22_P1_SP7.1_8_VO36_637959097352797941.jpeg	VO	1	3	7.1_8		36	POLLENBAK
LOOU-22_P3_PR5_637959042331189943.jpeg	PR	3			5		MET AFLIJNING
LOOU-22_P3_PR5_637959042320014178.jpeg	PR	3			5		MET AFLIJNING
LOOU-22_P3_PR5_637959042307826249.jpeg	PR	3			5		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR4_637959023648548297.jpeg	PR	2			4		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR4_637959023634172964.jpeg	PR	2			4		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR4_637959023619812168.jpeg	PR	2			4		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR4_637959023587536851.jpeg	PR	2			4		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR4_637959019997856799.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P2_PR4_637959019985525408.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P2_PR4_637959019973339080.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P2_PR4_637959019960316764.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P2_PR4_637959019947898000.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P2_PR4_637959019920562350.jpeg	PR	2			4		
LOOU-22_P3_V1_637958971953255861.jpeg	OV	3	1				
LOOU-22_P3_V1_637958971939223496.jpeg	OV	3	1				
LOOU-22_P3_V1_637958971924206509.jpeg	OV	3	1				
LOOU-22_P3_V1_637958971908862294.jpeg	OV	3	1				
LOOU-22_P3_V1_637958971893754850.jpeg	OV	3	1				
LOOU-22_P2_V1_637958945735799430.jpeg	OV	2	1				NW ZONE
LOOU-22_P2_V1_637958945720880210.jpeg	OV	2	1				NW ZONE
LOOU-22_P2_V1_637958945706986931.jpeg	OV	2	1				NW ZONE
LOOU-22_P2_SP999_637958921072221473.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING
LOOU-22_P2_SP999_637958921059039957.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING

2022G3

FOTOLIJST

LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

BESTAND	SOORT	PUT	VLAK	SPOOR	PROFIELNUMMER	VONDSTNUMMER	OPMERKING
LOOU-22_P2_SP999_637958921046049143.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING
LOOU-22_P2_SP999_637958921033446079.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING
LOOU-22_P2_SP999_637958921020943251.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING
LOOU-22_P2_SP999_637958921004143317.jpeg	WE	2	1	999			FUNDERING
LOOU-22_P2_PR3_637958907459971636.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958907432219955.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958907416408789.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958309166568287.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958309121509377.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958309069384791.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958309048381180.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958309029866211.jpeg	PR	2			3		MET AFLIJNING
LOOU-22_P2_PR3_637958304591593978.jpeg	PR	2			3		
LOOU-22_P2_PR3_637958304579350420.jpeg	PR	2			3		
LOOU-22_P2_PR3_637958304566823049.jpeg	PR	2			3		
LOOU-22_P2_PR3_637958304550022307.jpeg	PR	2			3		
LOOU-22_P2_V1_637958262447177915.jpeg	OV	2	1				
LOOU-22_P2_V1_637958262432333716.jpeg	OV	2	1				
LOOU-22_P2_V1_637958262417517138.jpeg	OV	2	1				
LOOU-22_P2_V1_637958262403187794.jpeg	OV	2	1				
LOOU-22_P1_PR2_637958244693450002.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958244681257829.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958244667925269.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958218653776236.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958218640748585.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958218627227945.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958218614368521.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING

2022G3

FOTOLIIST

LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

BESTAND	SOORT	PUT	VLAK	SPOOR	PROFIELNUMMER	VONDSTNUMMER	OPMERKING
LOOU-22_P1_PR2_637958218595672951.jpeg	PR	1			2		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR2_637958215563552617.jpeg	PR	1			2		
LOOU-22_P1_PR2_637958215551384160.jpeg	PR	1			2		
LOOU-22_P1_PR2_637958215539209427.jpeg	PR	1			2		
LOOU-22_P1_PR2_637958215527036088.jpeg	PR	1			2		
LOOU-22_P1_PR2_637958215514713819.jpeg	PR	1			2		
LOOU-22_P1_PR1_637958177131471887.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958177118398345.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958177104462320.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958177025589445.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958177006680701.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958176985993635.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958176958477199.jpeg	PR	1			1		MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_PR1_637958171999916414.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171987749022.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171975312701.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171959785900.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171946322459.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171932148366.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_PR1_637958171892202805.jpeg	PR	1			1		
LOOU-22_P1_SP17_637958157021746109.jpeg	DE	1	3	17			
LOOU-22_P1_SP17_637958156996380426.jpeg	DE	1	3	17			
LOOU-22_P1_V3_637958139418696098.jpeg	OV	1	3				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V3_637958139396135439.jpeg	OV	1	3				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V3_637958139376207218.jpeg	OV	1	3				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V3_637958137334835888.jpeg	OV	1	3				
LOOU-22_P1_V3_637958137281089341.jpeg	OV	1	3				

2022G3

FOTOLIJST

LOOU-22 Lo Oude Eiermarkt

BESTAND	SOORT	PUT	VLAK	SPOOR	PROFIELNUMMER	VONDSTNUMMER	OPMERKING
LOOU-22_P1_V3_637958137247868719.jpeg	OV	1	3				
LOOU-22_P1_V3_637958137224908512.jpeg	OV	1	3				
LOOU-22_P1_V2_637958090607536051.jpeg	OV	1	2				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V2_637958090593234826.jpeg	OV	1	2				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V2_637958090579986897.jpeg	OV	1	2				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V2_637958090536997242.jpeg	OV	1	2				MET AFLIJNING
LOOU-22_P1_V2_637958086550507707.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086533349293.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086518913732.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086504576229.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086489187641.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086474688223.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V2_637958086460303756.jpeg	OV	1	2				
LOOU-22_P1_V1_637958054003544499.jpeg	OV	1	1				
LOOU-22_P1_V1_637958053990379216.jpeg	OV	1	1				
LOOU-22_P1_V1_637958053976215343.jpeg	OV	1	1				
LOOU-22_P1_V1_637958053962516972.jpeg	OV	1	1				
LOOU-22_Sfeer_637958039672478141.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958039658075498.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958039645122264.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958039630941634.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958039618148295.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958039604429255.jpeg	SF						
LOOU-22_Sfeer_637958033630280920.jpeg	SF						

9.6 Dagrapporten

11/08/2022

Personeel: Bot Bart (erkend archeoloog), Elenora Vanbrabant (archeoloog), Jason van Tilborgh

Weer: zonnig

Werkzaamheden: aanleg proefput 1 (vlakken 1-3), opkuisen profielen en intekenen; aanleg zuidoostelijke deel proefput 2; groot aantal kuilen, aardewerk met schelpenverschraling.

12/08/2022

Personeel: Bot Bart (erkend archeoloog), Elenora Vanbrabant (archeoloog), Jason van Tilborgh

Weer: zonnig

Werkzaamheden: aanleg noordwestelijke deel proefput 2 en proefput 3, intekenen profielen, staalname proefput 1; geen mottegracht ter hoogte van proefput 2

Bezoek: Jessica Vandeveld (Onroerend Erfgoed), bespreking aanpak verder onderzoek